"Kaikkien maiden proletaarit, liittykää yhteen!" — Marx

VAPAUS

Järjestymättömien järjestäminen on tärkein tehtävämme

No. 6 — 1930 Federated Pressin jäsen Keskiviikkona, tammik. 8 p:nä — Wed., Jan. 8 Member The Federated Press XIV Vuosik. — Vol. XIV

Toronton työttömyys vain pahentunut

Maakuntahallitus muka lupautuu auttamaan tilapäistöiden kustannuksissa

TORONTO, tammik. 7. — Päämi-nisteri Ferguson sanoi eilen, että maakuntahallitus maksaisi lupaa-mansa yhden kolmannen osan yleis-ten hätäaputöiden kustannuksista, jos liittohallitus maksaisi kolmannen osan niinkuin edellisinä vuosinakin.

Majuri McBride myönti eilen il-lalla, että jotain olisi tehtävä työt-tömyyskysymyksen suhteen. "Työt-tömyys tilanne on hirvittävä ja yhä vain pahenee. Minun virastohuonee-ni oli eilen täynnä työtä kysyviä ih-misiä, aivan kuin kärpäsiä hunaja-padan ympärillä. Tämä on hirvittä-vää."

Kaupungin työviraston johtaja R. C. Harris ilmoitti, "että hänellä ei ole mitään tekemistä hätäaputöi-den järjestämisen kanssa, se kuuluu hallinnolle", kun häneltä kysyttiin onko kaupunki tehnyt mitään hätä-aputöiden järjestämiseksi.

Porvarilehdet ovat olleet pari viik-koa tyystin vaiti työttömyystilanteen suhteen. Joulun ja uudenvuoden py-hien aikana ei ole tahdottu häiritä lehtiä lukevien ihmisten rauhaa kertomalla sellaisista hirvittävistä tosiseikoista, että kaupungissa on tuhansia työttömiä, joilla ei ole ol-lut edes syötävää näiden pyhäpäi-vien aikana. Ja lehdet ovat olleet täynnä porvareiden vaalitouhuja, joilla ei ole ollut "aikaa" seurata sellaisia asioita.

Manitoban farmareiden kokous alkanut

BRANDON, Man., tammik. 8 — Täällä on alkanut Manitoban valtion yhdistyneiden farmareiden yhdistyk-sen kokous, jonka ajatellaan kestä-vän neljä päivää. Kokoukseen on saapunut noin neljä sataa edustajaa.

Maakunnan osuustoiminnallisten järjestöjen edustajat tulevat puheis-saan käsittelemään puutavaran, ka-rastuksen, heinän, viljan, karjan, sii-pikarjan, meijerituotteiden sekä vil-jarenkaan kautta kulkevan viljan käsittelyä. Rautatieministeri Crearer tulee puhumaan yhdistyksen toimin-nasta. Kokoukselle on saapunut eri yhdistyksiltä vähintäin sata alustus-ta. Yhdessä vaaditaan yhdistyksen toimeenpanevaa komiteaa vastusta-maan Canadan kanamunatrustin vaatimusta, koskien kanamunien tul-lin korottamista; toisessa vaaditaan, että yhdistys vaatisi hallituksen a-settamaan vanhuudeneläkelain toi-mivalle pohjalle; kolmas esittää, että Europan mantereen maista tulevaa siirtolaismäärää ei rajoitettaisi aina-kaan 25% yli Yhdysvaltain ja Bri-tannian välisen edellisen vuoden siir-tolaisuusmäärästä.

Murhasi kolme, aikoi tehdä itsemurhan

SALT LAKE CITY, Utah, tammik., 8. — Perheriitaisuuksista malttinsa menettäneenä 20 vuotias Delbert Green murhasi vaimonsa, vaimonsa äidin ja isäpuolen.

Murha tapahtui Mrs Greenin van-hempien kotona, noin 30 mailia Salt Lake Citystä. Green vangittiin koto-naan Ogdenissa ja kertoo hän ta-pahtumasta, että hänen vaimonsa lähti pois kotoa ja hän seurasi vai-moaan tarkoituksella selvitellä asiat. Yrittäessään murhata itsensä pyssy ei lauennut.

VANHAA RAHAN TEKOA TUTKITAAN

Berlin, tammik. 8. — Noin kaksi vuotta sitten paljastui täällä suuri vääränrahan tekoyhtymä, joka vää-rensi useampien miljoonien dollareit-ten arvosta Neuvosto-Venäjän rahaa. Yhtymän johtajana vangittiin venä-läinen Vnervonetz. Georgialaiset syyttävät, että väärennyskoplassa on ollut useita johtavia europalaisia ra-ha- ja teollisuusmiehiä ja he ovat vaatineet tutkinnon uudelleen toi-mittamista, joka alkoi tänään.

Entiset tutkintokirjat käsittävät 30 suurta nidosta ja nyt aikaisemmissa kuulusteluissa tullaan kuulustele-maan vielä 40 uutta todistajaa.

KUOLI HÄKÄÄN

Hamilton, Ont., tammik. 8. — Vii-me lauantaina löydettiin 72 vuoden vanha Mrs Annie Lake kuolleena ja 65 vuoden ikäinen Annie McKeever tajuttomana kotcaan 11 Strachan st. Vanhukset lämmittivät taloaan itse-syöttävällä uunilla ja siitä syntyneen kaasun vaikutuksesta he kuolivat.

Lisää varoja militarismiin

Yhdysvallat huomattavasti voimistavat sotalaitostaan

WASHINGTON, D. C., tammik. 7. — Yhdysvaltain hallituksen sota-virasto esitti uuden määräraha-esi-tyksen, koskien $6,000,000:n lisä-myönnytyksen tekemistä, käytettä-väksi puhtaasti sotilaallisiin tarkoi-tuksiin, vaikkakin presidentti Hoo-ver on ennemmin lausunut, että so-tilasmenoja tullaan supistamaan.

Yhdysvaltain sota-armeija aijo-taan säilyttää sen kokoisena, kuin se on nykyään, 13,038 upseeria, 118,-750 sotilasta ja 6,500 filippiiniläiseen vartijastoon kuuluvaa miestä. Myös-kin tullaan säilyttämään nykyinen kansallisvartijasto ja muut "siviili" laitokset.

Tämän sotaviraston tekemän suunnitelman mukaan määräraha-komitea ilmoitti, että nykyisten Yh-dysvaltain maasotajoukkojen ylläpi-täminen tulee maksamaan fiskaali-vuonna 1931, joka alkaa heinäk. 1 päivä 1930, $337,058,194:a. Tämän fiskaalivuoden, joka päättyy kesäk. 30 p., kustannukset ovat olleet $331,-038,442:a. Tämän summan lisäksi tulee pysyväisen määrä-rahaesityk-sen mukaan summa $1,375,000:a.

Tama komitea esittää myönnettä-väksi armeijan ei-sotilaallisiin tar-peisiin, joihin kuuluu jokien ja sa-tamien korjaus ja Panaman kanavan ylläpito, yli $5,000,000:n lisäystä. Pysyväinen määräraha tähän tar-koitukseen on $5,000,000:a.

Yhdysvaltain armeijasta sotilaiden eroamisen sanoi Summerall joh-tuvan ruuan laadusta ja lajista. Ny-kyään maksaa yhdysvaltalaisen soti-laan ruoka 51 ja puoli senttiä päi-vältä, ja viime vuonna erosi miehiä armeijasta 5.20 prosenttia.

Yhdysvaltain kemiallisen sotatar-peiden laitoksen pääkemisti, kenraa-limajuri Harry Gilchrist, selosti, että myrkkykaasuja "ei mahdollisesti tul-la käyttämään tulevassa sodassa seuraavista syistä:

1) Että sivistyneet kansakunnat eivät siedä sellaista epäinhimillistä menettelytapaa. 2) Myrkkykaasuja ei ole tarpeeksi kehitetty, että nii-den käyttö voisi muodostaa sellaista "kauhunkuvaa", kun tulevasta so-dasta puhujat kuvailevat.

Yhdysvaltain armeijalla myönnet-tiin olevan panssariautoja, jotka voivat kulkea 40—50:n mailin no-peudella avonaisella kentällä ja tiellä 70 mailin nopeudella, mutta että vielä ollaan "kokeilu asteella". Brit-tiläisten panssareiden myönnettiin olevan parhaita vielä, mutta Yhdys-valtaisiakin koetetaan parannella.

Puolan kaupungit vararikkoutumassa

WARSOVA, Puola, tammik. 7. — Viisikymmentä kaupunkia, etu-päässä Länsi-Puolassa olevia, ovat ilmoittaneet olevansa täydellisessä vararikkotilassa. Valtion pankin täytyy nähtävästi ruveta järjestä-mään näiden kaupunkien raha-asioita.

Uskontokiihkoisen murha

ST. LOUIS, Mo., tammik. 6. — Illinoisin yliopiston ylioppilas, 17-vuotias Allan Schumm, uskontokiih-kossaan murhasi isänsä ja vaaralli-sesti haavoitti äitiänsä. Hän kysyi vanhemmiltaan josko he uskovat jumalaan ja vaati heitä rukoilemaan Syntyneessä kinastelussa hän otti pyssyn ja ampui isäänsä ja äitiän-sä, isä kuollen heti ja äiti vaaralli-sesti haavoittuen. Työn tehtyään hän ilmoittautui naapureilleen ja antautui poliisille. Hän kaupungin sairaalassa on lähempää tarkastusta varten.

PRAGIN TYÖLÄISET PUNAISEN ISÄNMAANSA PUOLESTA

Pragin työtätekevien konferenssi on päättänyt järjestää varojen ke-räyksen traktorien hankkimiseksi Neuvostoliitolle. Tämän yhteydessä annetussa julistuksessa lausutaan: "Osallistukaa punaisen isänmaamme sosialistiseen rakennustyöhön. Mitä voimakkaampi on Neuvostoliitto, sitä voimakkaampia ovat koko maailman työläiset".

Espanjan hallitus kukistumassa

DIKTAATTORI RIVERA PERÄÄNTYMÄSSÄ JA HÄDÄSSÄ — KUNINGASKIN VOIPI MENETTÄÄ VIRKANSA

MADRID, tammik. 7. — Espan-jan valtiollinen tilanne on nopeasti kärjistymässä sellaiseksi, että dik-taattori Primo de Rivera voipi ku-kistua ja lisäksi kuningaskin me-nettää kruununsa.

Riveran diktatuurihallitus on ollut vallassa yli kuusi vuotta, mi-nä aikana on tapahtunut yhtenään kapinoita. Kuohunta ja kaaos on ollut valtiollisen elämän "normaali-tila". Jälleen viime päivien aikana on tapahtunut mielenosotuksia ja mellakoita, minkä johdosta diktaat-tori Rivera on antanut lausunnon, missä sanotaan, että hän tulee pe-rääntymään yrityksessään tehdä pe-rustuslaki entistä diktaattorimai-semmaksi. Diktatuuri ei voi olla ikuinen, hän myöntää, mistä syys-tä on koetettava palata jonkinlai-seen parlamentaariseen hallitus-muotoon. Tyytymättömyys kum-minkin on niin suuri, että väestö voi ottaa asiat omiin käsiinsä ja päättää toisin kuin mitä Rivera suunnittelee.

"Dollarin miehet" oikeita kiskureita

Bethlehem terästrustin pää Swab kiskonut kulunkeina hallitukselta $260,000 vuodessa — ollessaan dollarin "vuosipalkalla" hallituksen palveluksessa

WASHINGTON, D.C., tammik. 7. — Demokraattinen edustaja McClin-tic, Oklahomasta, jätti eilen rahas-tositteeri Mellonille vaatimuksen an-taa luettelo kaikista niistä henki-löistä, jotka maailman sodan aikana olivat hallituksen palveluksessa "dol-larilla vuoden".

McClintic sai suurta sotalaivastoa kannattavalta Charles B. Sheareril-ta puristetuksi tiedon, että m.m. Bethlehem terästrustin päämies Charles B. Swab kiskoi hallitukselta vuodessa $260,000, kulunkien nimes-sä. Swab kiskoi hallitukselta keski-määrin $500 päivässä kulunkien ni-messä.

Philadelphian työläiset menettävät kotinsa työttömyyden vuoksi

Philadelphia, Pa., tammik. —(F.P) — Tässä kuuluisassa "kotien kau-pungissa" ovat työläiset joutuneet menettämään talojaan maksamatto-mien kiinnityslainojen vuoksi niin runsaassa määrässä, että kiinteimis-tölautakunta on joutunut anomaan maksuajan lykkäämistä. Mutta kol-men kuukauden kuluttua siitä lähti-en kun morkettimaksu on langennut maksettavaksi, joutuvat työläiset o-dottamaan sheriffin vierailua.

Vuonna 1920 osti 402,000 Phila-delphian asukasta kodin, tavallisesti huoneusto-osuuden yksitoikkoisesta vuokrakasarmirivistä. Silloiset kor-keat vuokrat aiheuttivat tämän ko-dinosto ajatuksen. Nyt nämä työ-läiset joutuvat työttömyyden vuoksi luopumaan näistä kodeistaan, joi-den kiinnityslainoja he eivät voi suorittaa. Viimeisen kahden vuoden aikana ovat työläiset menettäneet talojaan seuraavasti:

	1928	1929
Helmikuussa	627	1200
Heinäkuussa	792	1150
Lokakuussa	989	1200
Joulukuussa	1041	1183

Paljon puhuttua "kohtuullista" palkkaa

KITCHENER, tammik. 5. — On-tarion palkkalautakunta on pyytänyt kaupungin ammattijärjestön apua tutkimaan kuinka paljon on perää alimman palkkauslain rikkomisessa josta on tullut ilmoituksia lautakun-nalle. On nimittäin ilmoitettu, että Waterloossa on maksettu naimisissa olevalle miehelle 17 senttiä tun-nille ja saksalaiselle siirtolaistyölle $6 kahden viikon työstä. Palkka-lautakunta haluaa saada tarkat tie-dot ennenkuin se lähettää näistä raportin päävirastoon Torontoon.

ONTARION LAINLAATIJAKUNTA KOKOONTUU HELMIKUUSSA

Ottawa, tammik. 8. — Päämins-teri Ferguson ilmoitti tänään, että Ontarion lainlaatijakunta kokoontuu helmikuun viides päivä. Parlamen-tin jäsenet Wlesley Wilson Staples ja Austin B. Smith avaavat istun-non.

Ranska pyrkii maailman pankkiiriksi

Haalii kokoon suunnattomia kultavarastoja

PARIISI, tammik. 6. — Ranska, jonka maanalaisissa säiliöissä on kul-taa lähes 45,000,000,000:n frangin e-destä, näkee silmissään sen kultaisen päivän valkenevan, jolloin Ranska voi jälleen ottaa paikkansa maail-man rahamarkkinoilla.

Eduskunta viimeisimmäksi työk-seen, ennen lomalle lähtöään, vähen-si tai poisti kokonaan joitain ve-roituksia, asettaen Ranskan täten samanarvoiseen asemaan Suur-Bri-tannian kanssa rahamarkkinoilla. Eduskunta poisti hallituksen pyyn-nöstä ulkomaisten välitysten leima-veron, täten avustaen kansainväli-sen rahapörssin perustamista Pa-riisiin.

Jokainen päivä, eilenkin jolloin tuotiin 300,000 frankin edestä kultaa on kullan tulo Ranskan pankkeihin lisääntynyt, saattaen Ranskan sii-hen tilanteeseen, että se nyt jo voi lainata ainakin 10,000,000,000 fran-kia maailmalle. Ulkomaisista sijoi-tuksista poistettiin puolet leimave-rosta, että saataisiin kiinnitettyä ul-komaisia sijoituksia. Ja ajatellaan että jos leimavero kokonaan pois-tetaan, niin se saattaisi Pariisin sa-manlaiseen asemaan kuin New Yor-killa nyt on kansainvälisessä raha-pörssissä.

Ranskan pankin virkailijat selosti-vat, että yksityiset ranskalaiset pan-kit ovat ostaneet kultaa New Yor-kista ja siirtävät sen Ranskaan. Se seikka, että Ranskassa ei ole työt-tömiä vaan Englannissa on miljoo-nia, syytetään johtuneen kullan poistamisesta Lontoosta. Ranskan pankin virkailijat kuitenkin ovat selostaneet, että heillä ei ole ollut mitään erikoista tarkoitusta tyhjen-tää Amerikkaa tai Englantia kul-lasta, mutta he kyllä mieluummin ottavat kultaa kuin paperia, voidak-seen maksaa kullalla ulkomaan kauppaansa.

Pankit, jotka ovat kullan osta-neet, myyvät sen voitolla Ranskan pankille.

Ranska kuuluu lainaavan etupääs-sä Etelä Amerikan valloille ja sinne on sijoitettu jo suuria pääomia.

Sokeiden yhdistys vaatii sokeille valtion eläkettä

TORONTO, tammik. 8. — Canada-lainen sokeiden yhdistys on käänty-nyt Toronton työväenjärjestöjen puo-leen pyynnöllä, että nämä yhtyisivät tukemaan sokeiden yhdistyksen esit-tämää vaatimusta, että kaikille so-keille, jotka ovat yli neljäkymmentä vuotta vanhoja maksettaisiin $40:n kuukausieläke ja kaikille 21 vuotta täyttäneille sokeille annettaisiin val-tion avustusta kasvatuksellisen opin saannissa. Tämän esityksen teki Englannin itsenäisen työväenpuolu-een sokea virkailija, D. B. Hawkley.

"Tämä nykyinen avustus maksaisi liitto- ja maakuntahallituksille $2,-000,000 dollaria vuodessa. Canadassa on kaikkiaan 6,160 sokeata, kaiken ikäisiä, ja vaikka heitä ei ole tä-mänkään enempää, niin heidän ti-lansa muodostaa vaikean kysymyk-sen, sillä suurin osa sokeista löytyy teollisuuskeskuksista. Me haluamme estää sokeiden riistämistä ja lopettaa hyväntekeväisyysavustuksen", selosti Hawkley. "Me tahdomme, että val-tio ja kunnallishallinnot huolehtivat sokeiden kasvatuksesta ja avustuk-sesta. Kymmenessä vuodessa on Ca-nadan hallitus maksanut eläkkeinä $500,000,000:a. Mistä syystä? Sodan vuoksi. Miehille, jotka palvelivat Ca-nadan armeijassa. Mutta mitä teh-dään niille miehille ja naisille, jotka ovat tulleet sokeiksi teollisuuden pal-veluksessa taikka työskennellessään maantöissä valtakunnan hyvinvoin-nin eteen? Me sanomme, että sokei-den huolto ei saa muodostua omais-ten eikä kanssaihmisten rasitukseksi. Meidän mielestämme on valtio suu-rempi perhe, jonka tulisi täyttää tä-mä velvollisuus".

VALKOINEN TERRORI BULGARIASSA

Bulgarian hallituksen sisäministe-ristön määräyksestä on työläisten ja talonpoikien urheiluklubi "Atletik" hajoitettu. Klubin hajoittaminen suoritettiin valtion suojeluslain poh-jalla, sen perusteella, että klubi on muka ajanut "hallitukselle vihamie-lisiä tarkoitusperiä".

Sofiassa (Bulgariassa) on julaistu poliisihallinonn tiedonanto siitä, että 52:n oikeusjutun johdosta levitti työ-väenpuolue joulukuun 8 päivänä ju-listuksia pääkaupungissa ja maaseu-dullakin. Tämän johdosta on poliisi vanginnut kaksi henkilöä, jotka ovat muka olleet matkalla maaseudulle mukanaan työväenpuolueen lehden "Rabotnitshesko Delon" koko toimi-tuksen. Työläisten piireissä väite-tään, että toimituksen jäsenet ovat joutuneet raakojen kidutusten alai-siksi.

Etelän terästeollisuudessa alhaiset palkat

BIRMINGHAM, Ala. — (FP). — Tässä etelän terästeollisuuden kau-pungissa on työläisillä äärettömän alhaiset olosuhteet. Ensinnäkään tammikuulla ei tahdo olla työtä ol-lenkaan. Jos jonkinlaista työtä saa niin työläinen voi silloin pitää it-seään onnellisena, ja jos hänen ei tarvitse tehdä velkaa, niin hän on kaksinkertaisesti onnellinen. Taval-linen työläinen, etupäässä mustat, saavat vain 20c. tunnilta; kirves-miehet saavat 35c.; tiilimuurareille tarjotaan 50c. ja koneenkäyttäjille 45 senttiä tunnilta. Ja kuitenkin elinkustannukset ovat täällä yhtä korkeat kuin muissakin Yhdysval-tain kaupungeissa.

A.F.L. järjestö aikoo tulla tänne etelään järjestämään työläisiä unioi-hin. Mutta se on löytävä täältä sel-laisen alueen, missä on syötetty avonaisen työpajan propaganda-myrkkyä jo 20 vuotta.

Mitkään helpon järjestäytymisen menetelmät eivät ole täällä tarttu-vaa. Täällä juuri tarvitaan tulta ja innostusta taistelussa kauan jäävää-mättöminä ja taipumattomina seiso-via rauta-, teräs-, hiili- ja kuto-moparooneja vastaan, jotka ovat muodostaneet tästä Alabaman pii-ristä keinottelijoiden taivaan ja työn kiirastulen.

Lakon uhka Toronton pukuteollisuudessa

TORONTO, tammik. 7. — Ben Schelingerin, International Gar-ment Workers järjestön presiden-tin kerrotaan tulevan New Yorkis-ta Torontoon neuvottelemaan pai-kallisten union virkailijoiden ja työnantajien kanssa 2000:tta jä-sentä käsittävän pukutyöläisten union uusista vaatimuksista. Näi-den International Union of Gar-ment Workers järjestön jäsenten kerrotaan järjestäytyneet tiiviim-min vaatiakseen $1:n tuntipalkkaa ja parempia työsuhteita. Paikalli-set virkailijat ovat kuitenkin pa-koitettuja ilmoittamaan, että kaikki union jäsenet eivät ole näiden vaa-timusten takana, joihin vaatimuk-siin kuuluvat $1:n tuntipalkka, 8-tunnin työpäivä ja sunnuntai va-paaksi työstä. Jos tämä New Yor-kista saapuva presidentti "katsoo" pidemmät jäsenten ja työnantajien väliset neuvottelut hyödyttömiksi, niin lakko julistetaan heti.

Tästä tiedonannosta ilmenee, et-tä tämän petturiunion omat jäse-netkään eivät luota enään näiden New Yorkista tulevien virkailijoi-den johtamiin lakkoihin, sillä he tietävät, että niillä ei ole tarkoi-tustakaan voittaa työläisille paran-nuksia, vaan nytkin he ovat ryhty-neet tähän lakkotouhuun, näyttääk-seen Toronton pukutyöläisille, et-tä he muka ajavat työläisten asiaa.

Ruotsalaisia siirtolaisia Canadaan

LONTOO, tammik. 8. — Tukholmas-ta ilmoitetaan, että 300 ruotsalaista farmisiirtolaista tulee Canadaan en-si keväänä. He ovat valinneet neli-miehisen komitean, joka tulee Ca-nadaan tämän kuun lopulla tutki-maan mahdollisuuksia ruotsalaisen siirtolan perustamiseksi Albertaan.

Ruotsalainen kirkkokunta Cana-dassa on järjestänyt $150,000 lainan uuden siirtokunnan alkamista var-ten.

Tulipalo teatterissa

QUINCY Mass., tammik. 5. — Räjähdyksen kautta syntyneen tuli-palon johdosta Merchants teatterista täällä eilen illalla joutui palo-ovien ja akkunoitten kautta pakenemaan noin 600 henkilöä. Kaikki pelastui-vat loukkaantumatta ja palokunta sai tulen sammutettua.

SUURI MAKSUOSOITUKSEN SELVITTELY JUTTU

Lontoo. — Erikoislaatuisimpia oi-keusjuttuja mitä on koskaan käsi-telty on parhaillaan kuninkaallisessa ylioikeudessa täällä.

Englantilainen mies oli Saksassa noin kuusi vuotta sitten, jolloin Sak-sa oli tulvillaan jokseenkin arvotto-milla paperimarkoilla. Hän vaihtoi $75.00 saksan markoiksi ja sai 45,-000,000,000 markkaa. Tämän summan hän vei johtavaan saksalaiseen pankkiin ja vaihtoi maksuosoituk-seen, maksettava markoissa englan-tilaisessa pankissa Lontoossa. Sittem-min silloiset paperimarkat julistettiin mitättömiksi Saksassa ja perustet-tiin uusi rahakanta 20 markkaa pun-ta.

Mainitun maksuosoituksen perus-teella englantilainen vaatii nyt $2,-295,000,000, jota ei saksalainen pank-ki suostu maksamaan. Maksuosoituk-sen laillinen kelpoisuusaika on kuu-si vuotta, ja on tämä juttu pantu vireille yhtä päivää vaille sen um-peenmenoajan.

Pankki mahdollisesti maksaisi niil-lä arvottomilla markoilla, jotka olivat silloin, kun maksuosotus tehtiin, jos niitä vielä löytyisi tarvittava määrä. Vaan mies ei hyväksy sitä.

Amerikassa vakava pula väistämätön

JOHTAVAT TEOLLISUUDET JO JÄRKYTTÄVÄN LAMAANNUKSEN VALLASSA

NEW YORK, tammik. —(F.P.)— Työläiset, jotka uuta vuotta vastaan-ottaessaan ajattelevat niitä kehitys ja edistysmahdollisuuksia, mitä v. 1930 toisi tullessaan työn, palkan ja työtuntien muodossa, voivat odottaa seuraavien kuukausien aikana saa-vansa nämä "edistysaskeleet":

1) Lisääntyvää työttömyyttä, ehkä vuoden puoliväliin saakka.

2) Kiihtyvä työnopeus, jonka ai-heuttaa uusi ja julma kilpailu kil-pailevissa teollisuuksissa.

3) Kiinteät palkat järjestyneille työläisille ja alenevat palkat järjes-tymättömille.

4) Väliaikainen lamaannus viisi-päiväisen työviikkovaatimuksen edis-tymisessä.

Tämä ei ole mitään ennustusta, vaan suoranainen tarkastus nykyisen teollisuuden lamaantumisesta. Ai-van puolueettomat tarkastajat sano-vat, että vielä ei ole isketty teollisuu-teen pohjia myöten, että sen paran-tuminen tulee olemaan hyvin hidasta ja huomattavaa parannusta ei voida odottaa ennen kevättä.

"The Business Week" lehdessä kir-joitetaan, että tämä juuri alkanut vuosi tulee olemaan "laiha, kova ja vaikea vuosi". Kiihtyvä kilpailu joh-taa heikompien liikkeiden vararik-koon, ennustetaan lehdessä. Työläi-set voivat näistä kaikista muodostaa oman käsityksensä tämän kilpailun aiheuttamasta työn nopeistuttami-sesta, alenevista palkoista ja työttö-myyskysymyksestä.

Taloustieteilijät, tilastotieteilijät ja muut porvariston palkkalaiset täyt-tävät liikemaailman sanomalehdet omilla ennustuksillaan. Tavallisesti oraakkelit painostavat "terveys-asi-aa" selostaen, että ihmisten tulee syödä ja elää, täten ei kaikki osta-minen tule loppumaan.

Esim. Mellon sanoo "Minä en näe mitään erikoista nykyisessä tilantees-sa, mikä voisi aiheuttaa pessimisti-syyttä. Talvikuukausien aikana saat-taa olla hieman työttömyyttä, mut-ta sehän on tavallista." Tällä tavalla tämä suuri pittsburghilainen pohatta käsittelee miljoonien työttömien työläisten ahdinkotilaa.

Siinä vuolaassa sanojen tulvassa jolla on käsitelty tätä teollisen la-maantumisen tilannetta, jonka saat-toi nähdä viime kesän aikana var-masti tulevan, tuskin kukaan on kä-sitellyt niiden työläisten tilaa, jotka kantavat kaikki kovan ajan taakat. Tilastotieteilijät kuluttavat aivojaan laskiessaan, kuinka monta prosenttia voitot alenevat v. 1930, joko 15% tai 25%. Mutta työläisten tuloihin ei kiinnitetä mitään huomiota, ei-kä suurempaa huomiota siihenkään, onko hänellä ollenkaan elämisen mahdollisuuksia tai ei.

Rakennus- ja automobiiliteollisuu-det katsotaan olevan päätekijät sekä lamaantumisessa, että teollisuuden uudelleen virkoamisessa. Romahdus autoteollisuudessa, joka alkoi viime syksynä, jatkuu edelleen. Vuonna 1930 valmistetaan 1 miljoonaa au-toa vähemmän kuin edellisenä vuo-tena. Tämä merkitsee sitä, että te-räksellä, sähkövälineillä y.m. sellai-silla aineilla, joita käytetään auto-jen valmistamiseen, on entistä pie-nempi kysyntä. Rakennusteollisuu-dessa ei ole odotettavissa suurempaa nousua, vaikkakin pääomien takaisin saannin osakekeinottelusta odote-taan estävän tämän teollisuusalan vajoamisen alemmaksi, tänä vuonna kuin viime vuonna.

Työläisten huomiota halutaan eri-koisesti kiinnittää siihen seikkaan että työnantajat tulevat yrittämään palkanalennuksia, kuvaillen voitto-osinkojen pienentymistä y.m. seik-koja. Mutta v. 1929 arvioitiin 550 johtavan teollisuuden voitto-osinko-jen nousseen $3,500,000,000:iin. Ja tä-mä osoitti 17.6% nousua edellisen vuoden voitto-osuuksista. Unioiden tulee painostaa, että teollisuudet, jot-ka ovat voineet tällaisia suunnatto-mia voitto-osuuksia maksaa jo vuo-sia, voivat kerrankin antaa kupon-kien leikkaajien ja osakkeiden omis-tajien odottaa.

Federated Press, tehdessään yleis-silmäyksen viime vuoden tammikuul-la julkaistuun teollisuuksien edisty-miskatsaukseen, teki tällaisen yh-teenvedon juuri päättyneeltä vuodel-ta: Autoteollisuudessa alkoi lamaan-nus ilmetä jälkeen puolenvuoden; rakennusalalla tapahtuva lamaan-nus; liikeromahduksen aiheuttama nopeasti lisääntyvä työttömyys heti toisella puolivuodella; ei mitään huo-mattavaa muutosta palkkasuhteissa.

Kiinan hallitus voittajana taistelussa

Hallituksen puolesta ilmotetaan, että 10,000 kapinallista on saatu vangiksi

SHANGHAI, tammik. 7. — Nat-ionalistisen hallituksen sotilaspää-majasta Nankingista ilmotettiin tä-nään, että natsionalistien sotajou-kot ovat Honan maakunnassa saa-neet ratkaisevan voiton kenraali Tang Seng-Chin johtamista kapi-nallisista joukoista.

Hallituksen sotajoukot onnistui-vat vangitsemaan 10,000 kapinal-lista sotilasta. Häviölle joutuneen kapinallisten kenraalin ilmotetaan tuntemattomana pyrkivän Japaniin turvaan.

Itävalta jälleen kireässä asemassa

Sodan jälkeen maailman kapitalismin yhteisillä voimilla jaloilleen nostettu maa kykenemätön maksamaan velkojaan

HAAG, tammik. 7. — Korvaus-konferenssin edellä ja aikana käy-dyissä yksityisissä neuvotteluissa Itä-vallan edustajien ja pienempien vel-kojien välillä ei ole päästy mihin-kään ratkaisuus siitä syystä, että Itävallan edustajat väittävät että he ovat kykenemättömiä maksuja te-kemään. Estääkseen neuvottelut kat-keamasta ja johtamasta masenta-vaan jälkivaikutukseen, useat neu-vottelijat ovat vaatineet neuvottelu-jen edelleen jatkamista, vaikkapa ne eivät johtaisikaan mihinkään suo-tuisaan tulokseen.

Saksan edustajien taholta painos-tetaan, että Saksalta perittävä kuu-kautinen korvaus laskettaisiin joka kuukauden lopussa tehdyn laskelman mukaan, eikä kuukauden alussa tai puolivälissä tehdyn arvion mukaan.

Terveyssäännötkin riistäjiä puoltavat

HARRISBURG, Pa. — (FP). — Vatlion työvirasto on julkaissut määräyksiä, joilla pitäisi turvata suihkupumppuja käyttävien maala-reiden terveyttä. Suihkutus pitää tehdä kopissa, joka on hyvin varus-tettu myrkyn poisvetolaitoksilla, sa-notaan uusissa säännöissä. Naama-reita täytyy käyttää sellaisissa ta-pauksissa, kun ilmanvälityslaitos ei ole kylliksi tehokas poistamaan kaikkea myrkkyä esim. lasimaisen emaljin tai muiden samantapaisten aineiden suihkuttamisessa.

Sääntöjen rikkomisesta rangais-taan työnantajaa laiminlyönnistä. Toisessa säännössä, jonka rikkomi-sesta ei voida lain mukaan rangais-ta, kielletään työnantajaa käyttä-mästä tuberkuloosia sairastavia hen-kilöitä tässä myrkyllisessä ammatis-sa. Kaikki suihkutusmaalarit pitää tarkastaa kahdesti vuodessa, veriko-keen ottamisella. Mutta säännöt ei-vät määrää mitään rangaistusta, jos työnantaja asettaa heikossa tervey-dellisessä tilassa olevan, taikka tu-berkulosiin taipuvaisen henkilön alt-tiiksi lyijyn ja bentsolin aiheutta-malle iho- ja keuhkomyrkytykselle.

Erie rautatieyhtiön junamiesten lakko vältetty

NEW YORK, tammik. 6. — Yh-dysvaltain välityslautakunnan jäsen Wallace W. Hanger on ilmoittanut tänään, että junamiehet ja Erie yh-tiön virkailijat ovat tehneet sopi-muksen, jonka kautta on vältetty 3,500 miehen lakko, joka on ollut uhkaavana joulukuun 5 päivästä lähtien.

Kaksi ratatyöläistä loukkaantunut

LONDON, Ont., tammik. 8. — Kaksi ratatyöläistä loukkaantui, 3 vaunua syöksyi pois raiteilta ja resina tuhoutui, kun C.P.R:n juna No. 365, ajoi ratatyöläisten resiinaan Plymptonin lähellä kello 10 tänä aa-muna.

Juna kulki taaksepäin Wyomingis-ta Petroliaan noin 15 — 20 mailin nopeudella ja sakeassa sumussa ju-namiehet eivät nähneet resiinaa.

SUSIA RUNSAASTI TÄNÄ TALVENA

North Bay, tammik. 7. — Tänne saapuneiden tietojen mukaan on Ca-nadian Pacific-rautatien varrella o-levassa Cartier-nimisessä paikassa ollut runsaasti susia viimeisen kah-den viikon aikana. Ne ovat niin roh-keita, että ne ovat tulleet Cartierin ratapihalle. Yksi susi juoksi vetu-rin edellä ja sai surmansa joku päi-vä sitten. Muutama päivä sitten a-joivat sudet peuran Cartierin lähel-lä olevan pikkulammen jäälle, min-ne peura upposi. Indiaanit sanovat että he eivät ole koskaan ennen näh-neet niin paljon susia ja valittavat että nämä tappavat paljon peuroja Turkisnyydystäjät kertovat, että jokaisen peuran jälkiä seuraa neljän tai viiden suden jäljet. Metsästäjät sanovat, että jos ei susia ruveta hä-vittämään, niin ne tappavat tältä a-lueelta peurat hyvin vähiin.

Chicagon raha-asiat aivan rempallaan

CHICAGO, Ill. — Ei kauan sit-ten, Chicagon kaupunki koetti saada yli kolmen miljoonan dollarin lainan kaupungin 13,000 opettajan palkan maksua varten, mutta epäonnistui sillä kerta. Nyt on eroitettu kau-pungin palveluksesta 1575 työläis-tä ja tuhannen lisää ilmoitetaan eroitettavan pikapuolin. Kaikki nä-mä eroitukset on toimitettu ja toi-mitetaan kaupungin menojen pie-nentämiseksi, sillä tavalla muka saa-vuttaakseen tasapainon huonoissa raha-asioissa. Kaupunki on aivan vararikon partaalla, lumi kaduilla on ajamatta, roskakasat suurenevat päivä päivältä työvoiman vähyyden tähden ja muita terveydellisiä teh-täviä on jäänyt tekemättä samois-ta syistä. Poliisivoimaa on vähen-netty 473 miehellä, 15 paloasemaa on suljettu ja kolme sammutus laivaa on otettu pois palokunnan palveluksesta. Jokivarren ja ranta-seudun varastopaikat, pakkaushal-tokset, öljysäiliöt ja koko satama-alue on vailla palosuojelusta. Palo-vakuutusyhtiöt ovat nostaneet va-kuutusmaksuja, varkaita ja ryöväyk-siä on tapahtunut entistä enempi heikon poliisisuojeluksen tähden.

Neljä tuhatta kaupungin työläistä jäi saamatta palkkojaan maanan-taina. Pankit eivät halua antaa lai-noja verotuloja vastaan. Pankkiirit väittävät veroitusta "laittomaksi". Näyttää siltä, että kaupunki on sellaisessa tilanteessa, josta se tuskin selviytyy muuten kuin konkurssin kautta.

Cubassa vangittu sanomalehtien toimittajia

HAVANA, tammik. 7. — Sotilas-virastosta annettujen määräysten perusteella viime lauantaina vangit-tiin Santiago de Cubassa kaksi sa-nomalehden toimittajaa, syytettynä kapinallisuudesta. Vangitut ovat tuo-tu tänne ja he ovat sotilasvankilassa, sotilasvahdin alaisena. Vangitut ovat Carlos Dellunde Musteller, "La Region" lehden toimittaja ja Arroyo Ramos, "LA Independencia" lehden toimittaja.

Mainituissa lehdissä on julkaistu kirjoituksia, joissa on hyökätty pre-sidentti Machadon ehdotuksia vas-taan perustuslain muuttamiseksi ole-vien poliittisten puolueiden uudelleen järjestämiseksi. Suunnitelman väite-tään syrjäyttävän natsionalistipuo-lueen, mikä nyt on asiallisesti julis-tettu laittomaksi.

Kotiin palaaville siirtolaisille koitunut hankaluuksia

Halifaxiin menevän junan veturi rikkoutunut — Pahempi onnettomuus vältetty

(Omalta kirjeenvaihtajalta)

HALIFAX, N. S., tammik. 6. — Kun C.N. rautatien Halifaxiin mene-vä matkustajajuna oli eilen kulussa n. 280 mailin päässä Halifaxista, kä-vi niin, että veturin yksi voimapyö-rä rikkoutui, kolme jalkaa suurten kappaleiden ja vetotankojen singo-tessa pitkin tietä. Veturi pysähtyi vasta sitten, kun kattilan putket kat-keilivat, päästäen höyryn vapautu-maan. Onnettomuudesta olisi saat-tanut koitua vakavampiakin vauri-oita, mutta nämä sentään vältyi-vät ehkä osaksi sen vuoksi, että rau-tatien pohja oli kova vallitsevan pak-kasen vuoksi. Veturi oli N:o 6009 eli suurinta mallia.

Junassa oli kuitenkin melkoisesti valtamerimatkustajia, m.m. lähes kolmekymmentä Ruotsin-Amerikan linjan "Gripsholm"-laivalle aikovaa suomalaista matkustajaa, jotka juna-rikon aiheuttaneen viivytyksen vuok-si pääsivät Halifaxiin vasta maanan-taina kello 2.30 aamuyöstä.

VAPAUS Canadan suomalaisen työväestön äänenkannattaja, ilmestyy Sudburyssa, Ont., kaikkina paitsi sunnuntai- ja määrättyinä juhlapäivinä
VAPAUS (Liberty)
The only organ of Finnish Workers in Canada. Published daily at Sudbury, Ontario.
Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.
Toimitus, konttori, kirjakauppa ja paino omassa talossa Elm Streetillä.
Postiosote: Vapaus, Box 69, Sudbury, Ont.
Puhelimet: Konttori 1032. — Toimitus 536W. — Kirjakauppa 2287W.
Phones: Office (job work, advertisements, etc.) 1032—Editor 536W.—Bookstore 2287W.
Toimittaja J. W. Ahlqvist.
Manager: J. W. Ahlqvist.
Office, Bookstore and Printshop: Vapaus Building, Elm Street.
All mail to be addressed: Vapaus, P.O. Box 69, Sudbury, Ont.
TILAUSHINNAT:
1 vk. $4.50, 6 kk. $2.50, 3 kk. $1.75 ja 1 kk. $1.00. — Yhdysvaltoihin ja Suomeen sekä muualle ulkomaille: 1 vk. $6.00, 6 kk. $3.50 ja 1 kk. $1.00.
ILMOTUSHINNAT VAPAUDESSA:
Kirjeenvaihtoilmotukset $1.00 kerta, $2.00 kaksi kertaa. — Avioliittoon menneille onnentoivotukset ... Nimenmuutosilmotukset 50c kerta, $1.00 3 kertaa. — Syntymäilmotukset $1.00 kerta, $2.00 3 kertaa. — Asunnonetsintäilmotukset $2.00 kerta, $3.00 kaksi kertaa. — Kiitosilmotukset $1.00 kerta. — Kuolemanilmotukset $2.00 kerta, 50 lisämaksu kiitoslauseelta tai muistovärsyltä. — Halutaan tiedot ja osoiteilmotukset 50c kerta, $1.00 kolme kertaa. — Tilapäisilmottajien ja ilmotusagenttuurien on, vaadittaessa, lähetettävä ilmotusrahat etukäteen.
General advertising rates, 75c per col. inch. Minimum charge for single insertion, 75c. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish people in Canada.
Jos ette milloin tahansa saa vastausta ensimäiseen kirjeeseenne, kirjoittakaa uudelleen liikkeenhoitajan persoonallisella nimellä: J. W. Ahlqvist, liikkeenhoitaja.

"…ltakunnan välisen kaupan edistäminen"

Canadan porvarilehdissä on viime aikoina ollut huolestuneita kirjoituksia Canadan ulkomaakaupan epäterveestä tilanteesta. Canadan ulkomaan kaupassa ei ole tapahtunut ainoastaan huomattavaa tuonnin lisäystä saattaen kauppatasauksen yhä epäedullisemmaksi, mutta sen ohessa tuontikauppa muista maista on lisääntynyt, mutta sitävastoin vähentynyt Britanniasta.

Numerot kuluneen vuoden yhdeltätoista kuukaudelta osoittavat, että maahan oli tuotettu $123,000,000:n arvosta tavaraa enemmän kuin oli viety. Vertailun vuoksi mainittakoon että 11:sta kuukaudelta v. 1925 oli tuonti $813,349,000. Viime vuoden 11:sta kuukaudelta se oli $1,214,579,000.

Nämä kylmät numerot tuntuvat kiinnottomilta, mutta ne kuitenkin puhuvat sangen paljon Canadan talouselämän tilanteesta. Samalla kun ulkomaisten kapitalistien sijoitukset ovat jatkuvasti lisääntyneet Canadassa ja Wall-kadun pankkiirien ote Canadan talouselämässä vahvistunut, on havaittavissa, että ulkomaan kaupan suhteen on tapahtunut samanlainen kehitys. Britannian merkitys on yhä pienentynyt Canadan ulkomaan kaupassa.

Britanniassa sekä eräissä piireissä Canadassa on paljon puhuttu "valtakunnan välisen kaupan" elvyttämisestä. Tämä agitatsioni onkin brittiläisten liikemiesten nostama, jotka näkevät, miten heidän markkinansa hupenevat päivä päivältä. Canadaan nähden tämä hupeneminen ei ole johtunut siitä, että valmiiden tuotteiden, tavallisten kulutustavarain valmistus olisi kasvanut ja sivuuttanut "emämaan" tuotteet täkäläisillä markkinoilla, vaan siitä, että ennen kaikkea yhdysvaltalaiset valmisteet ovat työntyneet Canadan markkinoille.

Keinotekoinen valtakunnallisen kaupan puhvaaminen ei kuitenkaan auta, mikäli Canadasta on kysymys, sillä Canada muodostaa maantieteellisesti yhtenäisen alueen Yhdysvaltain kanssa, sulautuen vähitellen pakosta amerikalaiseen kapitalistiseen talousjärjestelmään.

Lisääntyneestä tuonnista tulee kuitenkin melkoinen määrä koneistojen ja sellaisten rakennusteollisuustarvikkeiden alalle kuuluvien tavarain osalle, jotka käytetään kapitalististen teollisuusyritysten rakentamiseen Canadassa, ja joiden välillisenä seurauksena on Canadan teollisuuden kohottaminen ja viennin lisääntyminen. Vasta sitten, jos epäedullinen kauppatasaus jatkuu vuodesta vuoteen kroonillisena ilmiönä, alkaa sen epäedulliset vaikutukset huomattavammin tuntua maan luottosuhteissa ja rahanarvossa.

Taloudellinen riippuvaisuus Yhdysvalloista sitoo Canadan ja Yhdysvaltain proletariaatinkin kohtalot yhä suuremmassa määrässä toisiinsa tulevaisuudessa. Silloin kun olevat olot ajavat työväenluokan suuriin taisteluihin toisessa maassa, tuntuvat noiden taistelujen tulokset välittömästi naapurimaassa. Tämän vuoksi tulisi militanttisen työväenliikkeen kummassakin maassa pyrkiä mitä läheisimpään vuorovaikutukseen toiminnassaan.

Yleisön myrkyttäminen elokuvien kautta

Kaikkein suurimpia propagandavälineitä, mitä kapitalistisella järjestelmällä on nykyään hallussaan, ovat myykät ja puhuvat elokuvat. Me emme tahdo kieltää, etteikö porvarillisella lehdistöllä ole suunnaton merkitys omistavan luokan pyyteiden palvelemisessa ja kansanjoukkojen mielipiteiden demagogisessa muokkaamisessa, mutta porvarilehdistön vaikutus kohdistuu enemmän varttuneempaan polveen. Varhaisnuoriso, josta muodostuu huomispäivän yhteiskunta, ei sitävastoin ole niin suorassa tekemisessä lehdistön kanssa, lukuunottamatta niiden magasiiniliitteitä, komiikkiosastoja j.n.e.

Mutta elokuvat kaikkein vaikuttavimmin puhuvat nuorisolle. Niissä saavat nuoret kaikkia niitä vaikutelmia, jotka tekevät monesta rikollisia, "kängstereitä", ja myöskin aulista kanuunan ruokaa tulevia imperialistisia ryöstösotia varten.

Jouduimme näihin mietteisiin seuratessamme äskettäin muuatta sensatsionifilmiä, missä katsomassa oleva, seikkailuista ja jännityksestä innostunut nuoriso, enimmäkseen työläisperheistä, puhkesi raikuviin suosionosoituksiin, kun kuvissa näytettiin, miten "Setä Samulin" merisotilaat murhasivat nicaragualaisia. Tuli mieleemme ne monet tutut työläisperheet, joissa ei vaivauduta ottamaan selvää, mitä lapsille tullaan tarjoamaan, silloin kun heille annetaan raha elokuvissa käyntiä varten. Lapset päästetään tällaisen välinpitämättömyyden takia imemään sisäänsä myrkkykylvöä, joka turmelee heidän luonteensa ja katsomuksensa.

Olemme kirjoittaneet ylläolevan kiinnittääksemme niiden vanhempien huomion tähän asiaan, jotka ovat itse luokkatietoisia ja jotka haluaisivat, että lapsensa kasvaisivat myöskin omilla aivoillaan ajatteleviksi ihmisiksi, eikä kapitalistisen ajattelutavan omaaviksi isänmaallisiksi "hihhuleiksi" ja työväenliikkeen vihollisiksi. Eivätköhän järjestömmekin voisi tehdä jotakin tässä asiassa?

Osuustoimintaliikkeen ja puoluejohdon kriisi Yhdysvalloissa

Kun me seuraamme sitä tilannetta, missä veljespuolueemme johto rajan toisella puolella tätä nykyä on, niin täytyy sanoa, että jotakin on vakavasti vinossa Puolueen suomenkieliset sanomalehdet ovat tähän mennessä julkaisseet ainoastaan toispuolisen kuvauksen esiintyvistä ristiriitaisuuksista, mutta tätäkin tehdessä ovat ne niin mielivaltaisesti väritelleet ja vääristelleet asioita ja tapahtumia, että kun työläisten eteen sitten toiselta puolen tuodaan ne viralliset asiakirjat, joiden perustalta nykyinen Keskusosuuskunnan ja puolueen johdon välinen selkkaus on syntynyt, niin silmät rävähtävät auki hämmästyksestä.

Me olemme lukeneet Upton Sinclairin kirjan "The Brass Check", jossa säälimättä paljastetaan amerikalaisen porvarillisen sanomalehdistön mädännäisyys ja sanomalehtimiesten moraalinen rappio, kuinka ne uutisissaan ja kirjoituksissaan vääristelevät ja valehtelevat sekä kaikin keinoin pidättävät totuutta julki tulemasta. Mutta että samanlaisia ilmiöitä esiintyy myöskin omassa leirissämme, on seikka, mikä herättää mitä syvintä huolestusta.

Lehdissä annettiin sellainen käsitys, että Keskusosuuskunnan johto olisi kieltäytynyt avustamasta Gastonian tuomittujen lakkolaisten vapaalle jalalle pääsemistä ja monta muuta samanveroista perätöntä juttua syötettiin lukijoille, kiihottaakseen "yleistä mielipidettä" keskuskunnan johtoa vastaan. Näin tehtiin tietoisesti sensijaan, että olisi avoimesti ja rehellisesti selostettu ne kirjelmät, jotka olivat kaiken pohjana. Vaikka koko puolue joutuukin kärsimään tästä, niin meistä tuntuu, että vastuu lähinnä lankeaa sen suomalaiselle toimistolle ja suom. lehdille.

Sanomattakin on selvää, että tällainen epärehellinen taktiikka, verhottakoon sitä kuinka vasemmistolaisilla opportunismi- ja oikeistolaisvastaisilla sananparsilla tahansa, ei vie taistelua opportunismia ja oikeistolaisuutta vastaan tuumaakaan eteenpäin, vaan sensijaan tuottaa ainoastaan turmiota puolueelle, ja kaivaa maaperän sen jalkojen alta niissä voimakkaissa osuustoiminallisissa y.m. joukkojärjestöissä, joissa sen tulisi kyetä viisaalla, huitomisesta vapaalla, politiikalla saavuttaa entistä enemmän vaikutusvaltaa. Siihen nähden, että Suomen kommunistipuolueen johto on niellyt täydestä sen yksipuolisen (ja näiden asiakirjain valossa väärän) kuvauksen, minkä Yhdysvaltain lehdet ovat esittäneet, antaen sitten sen mukaisen lausunnon, tekee asian vain sitä arveluttavammaksi.

Tässä lehdessämme julkaisemme veljespuolueemme johdon ja Keskusosuuskunnan välisen selkkauksen asiakirjat, ja annamme lukijamme tehdä niistä omat johtopäätöksensä.

Kun lähdemme tekemään johtopäätöksiä, muistakaamme, mitä suuri johtajamme Lenin sanoi Maksim Gorkijille lähettämässään kirjeessä: "Sinun täytyy ja sinä varmasti tuletkin ymmärtämään, että kun puoluejäsen kerran on vakuutettu jonkun vissin oppisuunnan täydellisestä virheellisyydestä ja vahingollisuudesta, niin hänen velvollisuutensa on nousta sitä vastaan... hinnasta välittämättä."

Port Arthurin uutisia

Port Arthurin Isojoen C.T.N.Liiton perustava kokous oli marraskuun 8 päivä, jossa yhtyi yhdeksän jäsentä mutta paljo on vielä naisia jotka eivät näe, että olisi oloissamme paljo kehittämisen varaa, eivätkä saavu naisliiton kokouksiin. Kokouksia on pidetty joka kahden viikon päästä ja joka toinen on ohjelmakokous ja joka toinen työkokous.

Viimeisessä kokouksessa oli liiton sihteeri jolta saimme toiminta-ohjeita. Ja monta tärkeää asiaa tuli päätökseen. Pohdittiin nuoriso-osaston perustamista, vaan koska näkyi olevan esteitä sen perustamiseksi, niin päätimme lähettää kaupungin nuoriso-osastoon sellaiset joilla on halua yhtyä nuoriso-osastoon. Pienempiin lapsiin meidän on lainattava enempi huomiota, niiden kotikasvatukselle. Jos emme niille nuorena opeta luokkarajoja selväksi, niin isona se on myöhäistä, sillä kapitalistinen koulukasvatus kyllä pitää huolen, että se kasvattaa niihin aika an. noksen "isänmaallisuutta", saadakseen heistä kuuliaisia sotilaita, joita etupäässä työläisten lapsista värvätään niiden isoksi tultua. Porvariston pojat eivät mene rintamalle, he ovat jossain vähemmän vaarallisessa toimessa, jossa heillä on tilaisuus pitää mässäilyjään.

Viime kokouksessa valittiin Mandi Leino ja Hilma Paavola käymään kaupungin naisliiton kokouksessa että ollaan näinollen vuorovaikutuksessa toistemme kanssa. Puolestani nyt toivon, että kylämme naiset tulevat kaikki seuraavaan kokoukseen ja tekevät itselleen selväksi mitä meidän pitää äitinä ja puolisona tietää, sillä me olemme paljo ajasta jälessä ja miehet isoin osa vielä ovat hyvin kärkkäitä meitä naisia sortamaan. Sanovat hyvin usein vielä: "Oo se on akkain hommaa". Mutta näytetään mekin täällä puolestamme, että pystymme tekemään muutakin kuin kyyhliä keittiössä ja käydä naapurissa juoruamasssa. Sillä meidän on jo aika herätä ja ruveta ajatteleen omilla aivoilla. Ei ajatella, että kun on ukko iww-läinen, niin sitä täytyy olla minun myös, että pysyisi rauha.... Sillä lailla me emme saavuta toivottua päämäärää, vaan meidän tulee ruveta harjoittamaan itsekasvatusta ja tässä meillä on suurena apuna naisliitot. Siis toivon että saavutte kokouksiin, kenen mökillä ne milloinkin on.

Teidän valitsema — S. Koski.

Sault Ste Marien uutisia

S. J. osaston vuosikokous oli joulukuun 30 päivän iltana, jossa valittiin uudet virkailijat alkavalle vuodelle ja samalla luettiin johtokunnan laatima osaston toimintakertomus kuluneelta vuodelta. Keskusteltiin myöskin alkavan vuoden toiminnan muuttamista ripeämpään ja teholsampaan toimintaan.

Lehti asiamiehen takauksesta suleutui pitkä keskustelu, kun oli paljon sitä mieltä, että ei anneta takausta Vapauden asiamiehille (Ohoh!) vaan useita puheen vuoroja käytettyä tuli kokous päätökseen että annetaan takaus edelleen.

Seuraavana iltana kokoontui vanha ja uusi johtokunta, jossa myönnettiin vanhalle toimintavapautus ja uusi johtokunta valitsi keskuudestaan osastolle virkailijat. Näin aloimme kaikessa rauhassa ja sovussa uutta vuotta viemään ja toimimaan työväen liikkeessä eteenpäin.

Joulukappaleita oli saapunut katomaan yleisöä avaran haalimme täydeltä. Uudenvuoden valvojaistanssit muodostuivat myös suurenmoisiksi; haalimme kävi ahtaaksi siitä huolimatta vaikka I.W.W:n nimellä kulkeva Husseyhaalin ryhmäkunta oli tilannut Amerikasta orkesterin joulunpyhiksi prosenttikaupalla soittamaan. Uudenvuoden iltana oli vanhanmaan tanssit, johonka oli saapunut myöskin suuret joukot.

Terästehdas antoi työläisilleen kahden viikon loman ja joulukortin, toiset saavat viettää kolmekin viikkoa. Tammikuun 6:nna päivänä pitäisi kuulemma ruveta taas paremmin käymään, niin lupaavat herrat mutta silti suurin osa työläisistä joutuu tekemään muutaman päivän viikossa, koska ei kaikki sovi yhdellä kertaa ja ainoastan yksi vuoro on käynnissä. — Jan.

Toronton uutisia

YRITYKSEN TOIMINNASTA

V.- ja u.-seura Yrityksen vuosikokous pidetään Spadina-haalilla keskiviikkona t.k. 8 pnä klo 7 ip. Kaikki jäsenet saapukaa kokoukseen, keskustelemaan tulevasta toiminnasta.

VOIMISTELIJOILLE

Seuran vuosijuhlaa varten, joka pidetään helmikuun aikana, laadittua ohjelmaa harjoitellaan joka tiistai klo 7—10 ip. ja sunnuntaiaamusin klo 10—12. Don haalilla. Pikkupoikain harjoitukset pidetään Spadina-haalilla keskiviikkosin klo 7—8 ip.

S. J. TORONTON OSASTON VUOSIKOKOUS

pidetään sunnuntaina 12 p. tammik. alkaen kello 3 iltapäivällä. Kaikille on selvä asia se, että vuosikokous on tärkeä kokous, joten sinne on jokaisen osaston jäsenen saavuttava. — E. P.

Eri paikkakunnilta

Larson, Ont.

Kuvia kämpältä

Tämä paikka sijaitsee 55 mailia länteen Fort Williamista C. N. R:n varrella. Täällä katkaistaan 8 jalan paperipuita. Metsä on huono ja maksu on 4 dollaria tuplakoordilta, joka on pieni, kun ottaa huomioon sen, että metsät on 4 mailin päässä kämpältä. Työnjohtaja täällä on aito suomalainen, jota ei suinkaan ole joka kämpällä tässä maassa. Täällä työskentelee noin 80 miestä, useita eri kansallisuuksia, ollen suomalaiset nykyään enemmistönä. Komento on ollut isännistön taholta hyvin röyhkeä. Kolittu on joiltakin rumanlaisesti, ja jos asianomainen on huomauttanut tästä, niin on mies lähetetty ampuma-aseitten kanssa kämpältä, kuten joku aika sitten eräs, jolta kolittiin 4 tuplakoortia — hänen oli viiden minuutin sisällä poistuttava taikka muussa tapauksessa saa kuulan kalloonsa. Kun mies huomautti, että onko heillä lupa ampua, niin vastattiin, että "on kaksi ampumalaisia" — joka tietysti tarkoittaa, että heillä on lupa ampua näitä "eläimiä".

Täällä on tapana pitää tanssit säännöllisesti joka lauantai-ilta ja annetaanpa vielä kahviakin, jota ei anneta muina iltoina. Siis "eikkös olla lysti!" — Naisia täällä työskentelee viisi, joten on naisiakin tansseissa, ettei aivan miehissä tarvitse tanssia.

Oli lauantai-ilta 27 p. jouluk. Edellisenä päivänä tuli miehiä kaupungista joulua viettämästä ja olihan sitä joillakin tuliaisiksi vähän miestä väkevämpää. Se ilmeni ainakin myöhemmin. Iltakahvi oli juotu ja aloitettu tavanmukainen tanssi. Vähän aikaa tanssittua tulee eräs ja kuiskaa tämän kirjottajan korvaan, että "nyt saadaan pian hauskaa". Kysyin, minkälaista? "Täällä vihitään avioliittoon eräs nuori pari, seksuunapaasin tyttö ja kämpän kirjanpitäjä", hän tiesi. Hetkistä myöhemmin avautui kämpän ovi ja sisään astui kolme miestä, hyvin naamioituja. Ensimäinen oli hyvin isokokoinen, hyvinvoivan näköinen, kädessä virsikirja, musta paltto päällä, paperista tehdyt liput leuan alla ja kasvot noen kanssa tuherrettu. Huomautinkin kaverille, että hän on paremmin sepän kuin papin näköinen. Kaksi hänen seuralaistaan oli maskeerattu tyynyillä, seitsemän tyynyä sovitettu hakaneuloilla ympäri vartalon. Sitten alkoi varsinainen vihkitoimitus, josta ei kuitenkaan näyttänyt tulevan mitään, pappi ei ollut tehtävänsä tasolla, kirosi ja pauhasi vaan paperipuiden teosta ja muuta sellaista, joka ei kuulunut vihkitoimitukseen. Pappi oli ottanut joitakin hyviä ryyppyjä kai karaistakseen itseään näin vakavaan toimitukseen. Vihittävät olivat hyvin onnettoman näköisiä, hymyilivät sentään hiukan ja poistuivat vähän ennen kuin olisi toimitus päätetty. Sen jälkeen tämä pappi tai seppä alkoi jakaa herran ehtoollista revolverin kanssa eräälle ranskalaiselle, joka sivusta katsoen ainakin näytti vähän järjettömältä. Tämän jälkeen alkoikin osa miehistä poistua vihkipaikalta, mutta oli paljon jotka seisoivat piirissä papin luona ja päästelivät kovia suosionosoituksia tuommoiselle näytökselle. Tämän jälkeen alkoi tanssi ja pappikin tanssi niin että oli vähällä tukehtua. Tämän kirjoittajakin alkoi tanssia ja sai vielä tytön tanssikumppanikseen, mutta se oli lyhyt, kun pappi tuli ja kävi niskaan kiinni ja sanoi, etten saa tanssia, sinulle annetaan "herranehtoollista tänä iltana". Sormenpäihini hiukan pisti, mutta huomasin olevani vasemmalla sivulla. Tämän jälkeen tanssit lopetettiin ja komennettiin nukkumaan ja papin känki lähti ulos. Mutta hetkisen kuluttua aukeni kämpän ovi ja pappi astui sisään ja alkoi hakea jotakin puuläjän alta, sanoi kadottaneen sormuksen, kuitenkaan löytämättä, poistuen kämpästä. Oli noin yhdentoista aika yöllä kun kämpän ovi aukeni ja "pappi" tuli taas kämppään, toisessa kädessä oli hänellä sähkölamppu ja toisella veti revolverin taskustaan. Silloin tämän kirjoittaja alkoi lukea valvoherraa ja muita sellaisia rukouksia, minulle kun oli luvattu "herran ehtoollinen", ja kun sitä revolverilla tarjottiin toisillekin, niin luulin sillä minullekin annettavan. Sitten hän alkoi vedellä panoksia ja leikkimään oikein laskien polvilleen permannolle; hetken niin oltuaan aukaisi kämpän oven ja alkoi ammuskella, lopuksi poistuen ja saaden ainakin sen aikaan ettei kukaan tainnu oikein nukkua sinä yönä. Tämä kaikki tapahtui kai siksi, että oltaisiin nöyrempiä ja ostettaisiin viinaa; kuten täällä jokaisen, joka hetkenkin aikoo olla, pitäisi tehdä. Mieskohtaisesti ei tuommoisia asesankareita kukaan pelkää, muuta kun nauraa.

Sitten täällä toimii hyvin järjestetty salainen sokkerijärjestö. Jos sattuu sanomaan sanan jostain epäkohdasta, niin minuutissa se tiedetään koko kämppäalueella. On mitä halveksuttavin, että työläisissä on semmoisia lurjuksia, sietäisivät saada hyvän opetuksen.

Konttoorista täällä on muodostunut tuommoinen panttilaitos, siellä on kelloja, pukuja, soittovehkeitä y.m., joita on otettu työläisiltä kun ovat tulleet kämpälle ja ovat olleet pakotettuja ottamaan työvälineitä tai jotain eikä ole ollut rahaa. Niin poikkinaisen on täytynyt antaa jokin esine pantiksi ja sitten hänet on ehkä potkastu pois ennenkuin on ehtinyt saada omansa pois.

Näitä tämmöisiä voidaan tehdä niin kauan kun työläiset ovat sokeita, mutta kun kuuluisimme järjestöihin, niin voisimme poistaa tämmöiset epäkohdat. Joukkona me voimme poistaa ne, mutta yksilöinä emme. — Jeppe.

Pyne Township, Ont.

Ei täällä mitään erityistä ole tapahtunut eikä näin korpielämässä ole koskaan mitään vaihtelua, vaan aina sama puiden humina. Työhommat täällä menee entiseen tapaansa. Suurin osa paperipuista on jo katkaistu ja hevosmiehet lopputyön suorittavat, kovalla touhulla koettavat saada puut kaaraan. Mutta ei ole oikein tarpeeksi lunta, koettelee reen vahvuutta, sillä tiet on koloiset.

Se entinen joulukin taas on vietetty ja olikin aika siisti ja raitis. Mutta huvipuoli oli niin ja näin. Ainoa huvi oli, että joulunumerolehdet olivat laajat ja sisältörikkaat. Ja niitä tutkiessa aika kului. Industrialistin joulunumerossa vaan oli törkeä eli toisin sanoen hävyytön paikkakuntamme kirjotus ja Riston poika oli työn suorittanut. Miksi et vetänyt komeaa nimeäsi alle, onhan sulla se niinkuin minullakin. Ensi kertaa kun kirjotat lehtiin, niin toivon, että jätät nälvimiset pois ja kirjotat niinkuin mies. Äläkä ole niitä pimeyden lapsia, että rupeat työläisten pyrintöjä soimaamaan, olkootpa ne kuinka kommunistisia tahansa. Tiedätkös Riston poika kenen veri on kostuttanut Berliinin ja Hampurin katuja, entäpä meidän lumivalkoiseksi kalkitussa Suomessa? Eikö se vain ole kommunistien veri, joka on maata kostutellut — ei ainakaan teidän, sillä I. W. W. voimaa ei Europassa tuskin tunneta. Olit "ihmeissäsi", Riston poika, siitä, kun me kommunisteiksi itsemme nimittäjät emme muka suvainneet tulla teidän kemuihinne, vaikka tulot olette luvanneet luovuttaa Suomen luokkasotavankien joulurahastoon. Kaunis sanamuoto kyllä. Mutat onko Riston poika ollut tietoinen siitä, kirjottaessaan näitä lauseita, että Suomen luokkasotavangit ovat kaikki puhtaita kommunisteja, siitä menen takuuseen, koska olen itse kokenut. Siksi se minua ihmetyttää, kuinka te luovutatte illanviettotulonne juuri teidän verivihollisellenne, joka on teille kauhistus. Minne me muka aijotaan rahat käyttää? Minun tietääkseni niitä ei vielä ole, mutta tulevaisuudessa on toivo ja sitte — emme tule kysymään teiltä, että saisiko ostaa kuorma-autoja Venäjälle, niinkuin teillä nyt on pelko. Ei olisi pahasti sekään, vaikka ostaisimmekin Venäjälle kuorma-autoja, toiselle puolen rajan teidänkin dollarinne virtaavat, ettekä tiedä niistä vaikka menisivät Hooverin sotalaivarahastoon, joita hän tärkeästi kaipaa.

— Frank Lempinen.

Fassett, Que.

Täälläkin on jonkinmoinen työmaa. Tehdään kovanpuun halkoja ja työ on suomalaisten niskoilla.

Täällä annettiin joululahja niinkuin useilla muillakin paikkakunnilla — palkkaa laskettiin 15 senttiä koortia kohti, joka ennen oli 2.40, nyt se on 2.25. Ei ole mitään vastaan sanomista, täytyy vaan tyytyä siihen mitä herrat määrää, sillä täällä on enemmistö järjestymättömiä ja siinä tapauksessa se onkin meiltä puolustuslupa pois, ei muuta kun kuunnella mitä herrat määrää. Niin kävi nytkin.

Sopisihan meidänkin järjestyä ja silloin olisimme voimakkaammat astumaan työnantajaamme vastaan ja sanomaan, että me vaadimme palkan ylennystä eikä alennuksesta puhettakaan.

Haluan huomauttaa toisille työläistovereille, että eivät tulisi tänne, sillä täällä on kämpät täynnä, tulisi vaan haaskatuksi kovalla vaivalla ansaittuja rahoja rautatiekyytelhin. — Halkomies.

TYÖVÄEN URHEILU

Hiihtokilpailun tuloksia

Beaver Laken V.- ja U.-seura Jehun jäsentenvälisiä sarjahiihtoja hiihdettiin taas viime sunnuntaina. Seuraavia tuloksia saavutettiin:

2 km. — 1) W. Salminen 7.17, 2) A. Reinikainen 7.34, 3) Hj. Laamanen 7.44, 4) N. Piispanen 7.44, 5) W. Sillanpää 7.55, 6) S. Kolari (ikämies) 8.11, 7) E. Niskanen 8.17, 8) J. Viinikka 8.28, 9) M. Aura 8.51, 10) O. Niemi 9.31.

Nuoret alle 18v. 2 km. — 1) P. Tapper 7.46, 2) N. Myllynen 8.12 3) K. Johnson 8.54.

Pojat alle 14 v. 2 km. — 1) T. Kolari 9.3, 2) P. Sillanpää 9.50, 3) T. Tamminen 10.12, 4) U. Koski 10.17.

Seuraava matka 15 kilometriä hiihdetään kokonaan juuri aukaistulla uudella vaikeanlaisella murtomaalla. Ainoastaan pienet pojat edelleen lykkii vielä nämä matkat tasasella. Kaikki taas mukaan seuraaviin hiihtoihin, koettamaan miltä tuntuu meno murtomaalla. Nyt jo voimme sanoa että Liittomme hiihtomestaruudet 5 ja 30 km. matkoilla ratkaistaan täällä meillä Jehun järjestämänä tulevan helmik. 15 ja 16 päivinä. Pitäkää mielessän ne aika ja hetki sillä näistä kilpailuista tulee muodostumaan suuret ja mahtavat ottelut joita kannattaa saapua tulla etempääkin katsomaan, sillä selvää on että silloin ratkaisee vålejään liittomme valio miehet hiihdon alalla.

Tekonimus

Miten Amerikan puolue teki rahavaatimuksia Keskusosuuskunnalle

TIEDONANTAJA PÄTEVILLÄ DOKUMENTEILLA TOTEAA, ETTÄ YHDYSVALTAIN KOMMUNISTIPUOLUE ON TEHNYT KESKUSOSUUSKUNNALLE VAATIMUKSIA HUOMATTAVIEN RAHAERIEN LUOVUTTAMISESTA PUOLUEELLE

Yhdysvaltain Suomalaisen järjestön lehdissä, erikoisesti Työmiehessä ja Eteenpäin lehdessä, on usein peitetysti ja ristiriitaisesti mainittu, että puolue olisi tehnyt lainavaatimuksen Keskusosuuskunnalle. Muutamissa asiaa koskevissa kirjotuksissa on mainittu, että lainaa olisi pyytetty Gastonian vangituille takaukseen. Joissakin kirjotuksissa on mainittu että olisi pyytetty ainoastaan tuhannen dollarin laina. Huolimatta ennemmin tehtyistä myönnytyksistä että Keskusosuuskunnalta olisi lainaa pyydetty, Eteenpäin jouluk. 24 p. numerossa koetetaan kieltää että ei olisi edes lainaakaan pyydetty.

Edellämainituista syistä ja lisäksi siksi että Työmiehen liikkuva armeija on vielä enemmän vääristellyt tuota asiaa. Tiedonantajan toimitus on, johtokunnan päätöksen mukaisesti, julkaissut asiaa koskevat kirjeet ja suullisestikin tehdyt vaatimukset.

Koska yhdysvaltalaisia lehtiä levenee Canadassa ja koska rahavaatimus on osa yleisestä osuusliikkeen kontrollikysymyksestä, niin seuraavassa julkaisemme asiaa koskevia asiakirjoja ja Tiedonantajan toimituksen selostuksia asiassa. Tiedonantajassa julkaistaan oikein valokuvajäljennöksenä kahden kirjeen loppuosa, että allekirjotukset näkee alkuperäisenä eikä näinollen voida mitenkään syyttää että kirjeet olisi väärennetty.

Puolueen sihteeristön lähettämä kirje on seuraava:

"KOMMUNISTIPUOLUE
43 East 125th St., New York City
Heinäkuun 25 p., 1929

Keskusosuuskunnan Kommunistiselle fraktiolle,

Superior, Wis.

Hyvät Toverit:

Puolueen edessä on vakavin finanssikriisi kuin mitä se koskaan elämässään on kohdannut. Ainoastaan kaikkien puoluejäsenten ja kaikkien puolueen kanssa yhteydessä olevien järjestöjen yhteisten ponnistuksien kanssa on mahdollista voittaa tämä kriisi.

Me parhaillaan laadimme budjettia puolueelle samoinkuin sen apujärjestöillekin. Tällä välillä meillä on kuitenkin edessämme vanhan finanssipolitiikan tulokset. Tämä politiikka oli lainata rahaa välttämättömien menojen peittämiseksi. Kun joissain tapauksissa tällaisiin menoihin mentiin katsomatta siihen mahdollisuuteen voiko puolue hankkia rahaa, on selvää että tehdyt sitoumukset ovat paljoa suuremmat kuin mitä puolue kykenee suorittamaan.

Tämän lisäksi meillä ei ole edessämme ainoastaan vanhat velkasitoumukset, vaan nykyisetkin välttämättömät kustannukset. Nämä kustannukset ovat erittäin raskaat puolueen sanomalehdistöön nähden. Me olemme nyt tilanteessa, jossa meidän täytyy muutaman päivän sisällä saada kootuksi useita tuhansia dollareita estääksemme Daily Workerimme ja Daily Freiheitin ilmestymisen lakkaamisen. Jomman kummankaan näiden lehtien lakkaaminen merkitseisi onnettomuutta puolueelle. Senvuoksi me haluamme kiinnittää kaikki ponnistuksemme tarvittavien rahojen saamiseksi.

Viimeisessä sihteeristön kokouksessa, mikä pidettiin eilen, me allekirjottaneet toverit määrättiin kirjottamaan sihteeristön nimessä teille jotta te heti ryhyisitte tarpeellisiin toimenpiteisiin hankkiaksenne Keskuosuuskunnalta tai sen kautta puolueelle $5,000 lainan; $2,500 tuosta $5,000 kokonaissummasta voidaan järjestää velkakirjoina, maksettava marraskuun 1 päivänä; jälellä olevalle $2,500 on välttämättä saatava jonkun aikaa luottoa. Takaisinmaksun yksityiskohtia voidaan sopia jälkeenpäin. Me voimme vakuuttaa teille, että $2,500 tullaan maksamaan lokakuun aikana tai marraskuun alussa.

Tämän rahan tarve on niin suuri että me voimme toivoa suoriutuvamme nykyisistä vaikeuksista vain jos pidämme varmana, että heti tämän kirjeen saatuanne, te panette tämän päätöksen käytäntöön. Me jätämme teidän itsenne ratkaistavaksi onko tarpeellista kutsua fraktiokokousta, hyväksyttekö Johtokunnassa virallisen päätöksen, tai mitä keinoja käytätte. Me olemme loppuun käyttäneet luottomme kaikissa järjestöissä New Yorkissa ja sen ympäristöllä. New Yorkissa sijaitsevat osuuskunnat ovat jo tehneet parhaansa tukeakseen ja auttaakseen puoluetta. Teidät on säästetty tähän hetkeen saakka, sen matkan etäisyyden vuoksi, mikä erottaa teidät Keskuksesta; mutta tämä etäisyys ei voi olla esteenä puolueen oikeudelle käyttää tätä konnektsioonia puolueen parhaiden etujen hyväksi.

Olkaa hyvä ja ottakaa tämä asia käsiteltäväksenne, sinä minuuttina kuin saatte tämän kirjeen, ja ilmoittakaa sähkösanomalla mitä tulette sen suhteen tekemään, ja koska voimme odottaa tuloksia tästä.

Toverillisesti,
(Allekirjoitukset)
MAX BEDACHT
WM. Z. FOSTER
H. PURO."

Tiedonantajan toimituksen huomautus kirjeen johdosta

Tiedonantajan toimitus puolestaan lausuu m.m. seuraavaa:

"Edelläoleva kirje selvästi todistaa että ei tässä ole kysymyksessä joku "muka", enempää kuin "tuhanner dollaria", eikä myöskään sanaakaan hiiskuta Gastonian vankien takausraha-lainasta!

Kirjeessähän nimenomaan mainitaan $5,000 lainasta. Mutta ei vain pelkkä laina-anomus ole kysymys. Samalla hyvin ylimielisesti sanotaan että "teidän itsenne ratkaistavaksi" jää se, esitetäänkö "lainaa" johtokunnalle, päättääkö fraktsia siitä vai mitä menettelyjä käytetään. Pääasia se, että raha tulee. Edelleen kirjeessä painostetaan sitä, että "tähän saakka te olette säästyneet!" mutta ei enää. Nyt täytyy tulla muutos ja matkaetäisyys ei saa olla esteenä "konnektsioonien" käyttämiseksi.

Ennenkuin edes kirje oli ehtinyt perille, tuli jo Haloselle sähkösanoma, jossa sihteeristön nimessä kiirehditään asiaa seuraavasti: "Tiedota sihteeristölle heti lainan edistyksestä, jota lainaa vaadittiin ilmapostitse lähetetyllä kirjeellä."

Keskusosuuskunnan toimitsijat olivat matkalla. Johtokunnan jäseniä ei ollut paikalla, joten heti ei voitu vastata. Keskusosuuskunnan toimeenpanevan komitean kokouksessa heinäk. 29 p:nä otettiin asia esille ja päätettiin siitä. Päätöstä ei tehnyt Halonen, eikä Rönn, vaan toimeenpaneva komitea. Tämä päätös, josta nyt syytetään Halosta ja Rönniä ilmenee seuraavasta sähkösanomasta, mkä lähetettiin vastaukseksi: "Max Bedacht, New York City. Mahdotonta lainata rahaa Ei ole rahaa. Lainaamme itsekin. — Halonen."

Henry Puron kirje

Tiedonantaja kertoo, että ei kulunut montaa päivää näistä edellämainituista vaatimuksista kun jo saapuu H. Purolta kaksi kirjettä, joista toinen oli osotettu Keskusosuuskunnan Kom. Fraktiolle ja toinen johtokunalla. Tämä kirje koskee sitä "järjestymättömien järjestämis-asiaa". Kirje, joka on päivätty elokuun 18 p:nä, kuuluu kokonaisuudessaan seuraavasti:

"FINNISH BUREAU
COMMUNIST PARTY OF THE
UNITED STATES OF AMERICA
New York City,

Elok. 10 p. 1929.

Keskusosuuskunnan Kom. Fraktio,
Geo. Halonen, sihteeri,
Superior, Wis.

K. T.:—

Mukana seuraa kirje, jonka voitte esittää liikkeenhoitokomiteallenne tai johtokunnallenne.

Asia on nyt siten, että puolueen Polittinen komitea on alkanut voimakkaasti painostaa, että Keskusosuuskunnan ja keskivaltioiden osuuskuntain olisi alettava myöskin voimakkaammin avustamaan puoluetta ja sen laitoksia rahallisesti. Ja kun poliittinen komitea nimitti tov. Fosterin, Trachtenbergin ja allekirjoittaneen TUEL:n finanssikomiteaan, päätti komitea kääntyä myös teidän puoleenne, pyytäen että Keskusosuuskunta ja sen läheiset osuuskunnat hankkisivat yhteensä $1,000 lahjoituksina TUEL:n konventsionin rahastamiseksi. Ja vastuullisuus tämän summan hankkimisesta päätettiin antaa Keskusosuuskunnan kom. fraktiolle.

Arvelisin että Keskusosuuskunta voisi itse lahjoittaa muutaman sata sanokaamme $500 ja hankkia loput sellaisista kaupoista, joissa on meikäläiset johtokunnat. Itse parhaiten tiedätte miten summan hankkimisen jaatte.

Kaikessa tapauksessa tunnette asian tärkeyden ilman pitemmittä selvittelyittä. Suunnitelmat mitä laadittiin tarpeeksi ajoissa TUEL:n konventsionin rahastamiseksi, eivät toteutuneet parhaista yrityksistä huolimatta. Ja kuitenkaan konventsionia ei voida lykätä, sen pitäminen on nyt tärkeä. Konventsioniin tulee noin 500—700 delegaattia, ja vaikkakin edustajain valitsijoille on annettu lujat määräykset varata kyytirahat, on selvää että monille joudutaan varustamaan takaisinpaluukyyti. Myöskin on edustajisto ruokittava ja varattava makuuhuoneet, sillä selvää on että he tulevat hyvin niukoilla rahoilla. Tämän lisäksi on haalien vuokrat, TUEL:n staapin kuletus ja monet muut. Komitea pyrki laskemaan hyvin miniimikuluihin $10,000.

New Yorkissa pidettävästä Tag Day'sta joka järjestetään puolustuksen ja Textile Työläisten järjestämiseen, laskettiin saatavan n. $3,000 osuus. Sitten käännytään sellaisten kuten — — — — — y.m. rikkaampien puoluetoverien puoleen, New Yorkilaisille kesäkämppäosuuskunnille, jotka vaikkakin ovat paljon velassa mutta käsittelevät paljon rahaa, tehdään vaatimus kukin osaltaan lahjoittaa.

Puolue mielestäni oikeutetusti painostaa, että kesikvaltioiden osuuskuntain olisi myös osaltaan alettava auttaa puoluetta rahallisesti. Ja tekisi hyvin huonon vaikutuksen jos nyt kieltääntyisitte. Täten toivon että fraktio ottaa asian hyvin valmistettuna esiin asianomaisissa orgaaneissa. Itse tiedätte parhaiten miten kirjanpidollisesti merkinnät järjestätte.

Allekirjoittanut velvoitettiin kirjoittamaan teille, ja toveri Foster kirjoittanee myöskin, mutta ryhtykää kuitenkin heti toimenpiteisiin.

Toveruudella,
(Allekirjotus) H. PURO."

Johtokunnalle virallisesti osotettu kirje puhuu samasta asiasta.

Tiedonantajan toimitus puolestaan sanoo:

"Mitä tämä kirje merkitsee?

Puhutaanko tässä Puronkaan kirjeessä Gastonian luokkavankien vapauttamislainasta? Kysymyksessähän on $1,000 lahjotus, ei siis enää lainakaan, Clevelandin konventsioonia varten! Senlisäksi erittäin mielenkiintoinen on kirjeen loppu-osa. Siinähän jo puhutaan, että on "alettava auttaa puoluetta rahallisesti. Ja tekisi hyvin huonon vaikutuksen jos nyt kieltääntyisitte.. Itse tiedätte parhaiten miten kirjanpidollisesti merkinnät järjestätte".

Eikö nämä kaksi kirjettä jo sellaisenaan todista, että mistään "Gastoniasta" ja "rauta-, kupari- ja metsätyöläisten järjestämisestä" ei ollut puhetta? Miksi te valehtelette, ja lehdistössänne ja puheissanne jatkuvasti vääristelette näitä rahajuttuja, niinkuin yleensä kaikkia muitakin asioita, jotka liittyvät nykyiseen erimielisyys-kysymykseen. — Mitä te sillä voitatte?"

Vielä suurempia vaatimuksia tehty Keskusosuuskunnalle

Tiedonantajan toimitus jatkaa m. m. seuraavaa:

"Luultavasti New Yorkissa ei luotettu pelkkien kirjeiden tehoon ja niinpä sieltä lähetettiin puolueen Keskuskomitean ja sihteeristön edustajana Robert Minor Superioriin.

Tuliko puolueen virallinen edustaja Minor neuvottelemaan mahdollisuuksista ja toverillisesti keskustelemaan "linjan terävöittämisestä?" Ei tullut! Sensijaan hyvin määräävästi hän lateli vaatimuksia Keskusosuuskunnan toimitsijoille ja kahdelle kokoukseen saapuneelle johtokuntaan kuuluvalle puoluejäsenelle. Ensiksikin hän vaati periaatteellisesti tunnustamaan sen, että Keskusosuuskunnan on järjestettävä vakituinen avustus puolueelle. Hän esitti, että esim. Keskusosuuskunnan myyntiperusteella säännöllistytetään vakituinen kuukausittainen avustus, luovuttamalla yksi prosentti myynneistä puolueelle. Kun hänelle selitettiin että me emme usko tällaisen olevan mahdollista ja selitimme osuuskuntien kontrolleernavan Keskusosuuskuntaa ja johtokunnan toimivan vuosikokouksien päätösten pe-

RAHAA SUOMEEN

Kurssi Suomen M:kkaa

39.00

Canadan Dollarista

Lähetyskulut:

40c lähetyksistä alle $20.00, 60c lähetyksistä $20.00—$49.99, 80c lähetyksistä $50.00—$79.99 ja $1.00 lähetyksistä $80.00—$100.00 sekä 50c jokaiselta seuraavalta alkavalta sadalta dollarilta.

Sähkösanomalähetyksistä ovat lähetyskulut $3.50 lähetykseltä.

Suomen rahaa ostetaan. Kurssi $2.45 sadasta Smksta.

Tehkää lähetykset osoitteella:

VAPAUS,
Box 69, SUDBURY, Ont.

Laivapilettejä myydään. Tiedustakaa pilettiasioita

Vapaudelle ottavat rahavälityksiä vastaan myöskin:

VAPAUS PORT ARTHUR BRANCH
316 Bay Street, Port Arthur, Ontario

VAPAUS MONTREAL BRANCH
1196 St. Antoine St., Montreal, Que.

AARO KIVINEN
Kirkland Lake, Ont.

JOHN VUORI
South Porcupine, Ont.

CHARLES HAAPANEN,
Osuuskauppa, Timmins, Ont.

JOHN WIRTA,
957 Broaview Ave., Toronto, Ont.

DAVID HELIN,
eri paikkakunnilla Keski-Ontariossa

rusteella, ei Minor ottanut tätä huomioon, vaan sensijaan ehdotti keinoja, mitenkä tämä voitaisiin toteuttaa. Yhtenä esimerkkinä "keinoista", joilla voitaisiin tämä säännöllinen luovutus tehdä, esitti hän clematioman lähimiehen palkkaamisen New Yorkiin!

Senlisäksi hän vaati sitä, että W. Harju, joka silloin oli Keskusosuuskunnan myyntiasiamiehenä, on pantava puolueorganiseeraajaksi, mutta edelleenkin on häntä pidettävä Keskusosuuskunnan palkkalistalla.

Näiden vaatimusten jälkeen Minor vaati heti vastausta, annetaanko tuhannen dollaria Clevelandin konventsioonia varten. Siitä huolimatta, että hänelle selitettiin, että tällaisista asioista päättää vain johtokunta, hän painostamalla vaati, että hänen pitää heti saada vastaus, voidakseen lähettää New Yorkiin sähkösanoman, että raha tulee.

Kun Minorilta tiukattiin, että mitäs jos jo yksistään tämän tuhannen dollarin vaatimuksen johdosta Johtokunnassa tulee erimielisyyttä ja että siitä voi olla seurauksena Keskusosuuskunnan hajaannus, niin kuka vastaa hajaannuksesta, Minor vastasi että se on hänestä yhdentekevää, mikä on seurauksena, kunhan vain raha tulee.

Se Puron ja Heikkisen erottaminen

Heikkinen kirjotuksesssaan väittää että Halonen ja Rönn "asettivat ehtoja. Ja mitkä olivat nuo ehdot? He antoivat ymmärtää, että Keskusosuuskunta olisi valmis keskustelemaan varojen myöntämisestä ehdolla, että Puro ja K. E. Heikkinen erotetaan Suomalaisen Toimiston johdosta."

Vaikka K. E. Heikkinen oikein alleviivaa oman nimensä kirjotukseensa, niin tämä väite on pelkkää valhetta. Ainoa seikka, josta tuli keskutselu oli se, että kokouksessa sanottiin Minorille, että sikäli kuin Clevelandin kokous on kysymyksessä niin täytyy TUEL:n sihteerin Fosterin lähettää johtokunnalle virallinen kirjelmä, jotta asia voidaan ottaa käsiteltäväksi. Pelkästään Puron kirje ei ole siihen tarkotukseen sopiva ja jos vaan esitetään Puron kirjeellä pyyntö, niin sillä ei ole johtokunnassa sitä merkitystä kuin mitä TUEL:n virallisella kirjelmällä. Minor lupasi tämän ottaa huomioon ja niin myös johtokunnalle osotettuna tulikin Wm. Fosterin allekirjottama kirje, joka sisälsi edellämainitun tuhannen dollarin lahjotuspyynnön.

Määräys saapuu sähköteitse

Kun Minorin vaatimuksiin vastattiin, että ne ovat kysymyksiä, joita Halonen, eikä Rönn, voi päättää vaan jotka ovat ainoastaan johtokunnan päätettävissä ja että johtokunnankin valtuudet rajoittuvat vuosikokouksen ohjeisiin, niin muutama päivä Minorin poistumisen jälkeen lähetettiin New Yorkista seuraava sähkösanoma:

SÄHKÖSANOMA
(Suomennos)

Oscar Corgan ja George Halonen
Työmies, Superior, Wis.

Kaikki puoluejäsenet määrätään kannattamaan vakuuttavilla keinoilla (persuasive methods) ehdotuksia, joita teki Minor ja niitä jotka sisältyvät Fosterin äskeiseen TUEL kirjeeseen. Mutta joka tapauksessa ehdottomat määräykset (postive instructions) ovat hankkia myönteinen päätös.

Sihteeristö, Bedacht.

Tässä sähkösanomassa määrätään puoluejäsenet ensin käyttämään vakuutettuja keinoja Minorin vaatimusten ja Fosterin kirjeessä mainitun Clevelandin konventsioonilahjotuksen läpiajamiseksi johtokunnassa. Sähkösanoman lopussa turvaannutaan siihen paljo puhuttuun mekaanilliseen kontrolliin. Siinä näet määrätään puoluejäsenet panemaan päätökset läviise, huolimatta johtokunnan, ei-puoluejäsenten mielipiteistä.

Tässä tuli nyt eteen kysymys, nöudattaako puolueen määräystä ja puoluekuria ja senkautta aiheuttaa varma hajaannus Keskusosuuskunnassa ja osuustoimintaliikkeessä. Vaikka nyt syytetäänkin oikein kansainvälisesti Halosta, niin tosiasia on se, että Johtokunta tässä kysymyksessä otti ratkaisevan askeleen Keskusosuuskunnan vastuunalaisena elimenä. Ja mitä johtokunta päätti?

Lahjotus tehdään

Heikkinen ja M. Wick puhuvat tunteellisesti, mitenkä Keskusosuuskunnalta pyydettiin avustusta Minnesotan ja Michiganin kaivos- ja metsätyöläisten järjestämiseksi ja heidän edustajiensa matkakustannuksien korvaukseksi. Kumpikaan ei puhu edellisestä niistä vaatimuksista. Sensijaan Heikkinen valehtelee mitenkä muka Keskusosuuskunta teki puolueelle vastavaatimuksia ja "kun puolue ei noihin ehtoihin suostunut, lähetti Keskusosuuskunta oman edustajansa, kauppamiehiä, Clevelandin kokoukseen. Mutta puolue sai vedota toisiin työväenjärjestöihin ja toisiin osuuskuntiin..."

Tosiasia on se, että vaikka Johtokunta ei voinutkaan suostua Minorin esittämiin vaatimuksiin, enempää kuin $5,000 lainapyyntöönkään, niin johtokunta katsoi vuosikokouksen päätöksen oikeuttavan sen antamaan avustusta sellaisen järjestämiskysymykseen kuin Clevelandin konventsioonilin.

Johtokunta yksimielisesti päätti lahjottaa Clevelandin järjestämiskonventsioonin kustannuksiin $250 Senlisäksi johtokunta päätti lähettää oman edustajansa persoonakohtaisesti tutustumaan tähän yritykseen jotta johtokunta saisi välittömiä tietoja konventsioonista ja sen merkityksestä. Heikkinen sanoo, että johtokunta lähetti omaa edustajaansa. Johtokunta lähetti yhden edustajan, ollen tämä edustaja Matti Tenhunen. Auttaakseen samalla konventsioonin menevien muidenkin edustajien matkakustannuksia, johtokunta valtuutti Tenhusen menemään Clevelandiin autollaan. Tenhunen veikin mennessään viisi edustajaa ja toi palatessaan takaisin neljä edustajaa. Nämä eivät olleet Keskusosuuskunnan edustajia, vaan juuri niitä, joiden matkakuluista Heikkinen hailee. Keskusosuuskunta siis lahjotti Clevelandin konventsioonille $250 ja lisäksi kustansi edustajien matkakuluja yhteensä $211.20 edestä.

Ollako siis apujärjestö?

Keskusosuuskunnan Johtokunnalla enempää kuin sen toimitsijoillakaan ei ole ollut sitä vastaan, etteikö osuustoimintaliike ja Keskusosuuskunta avustaisi puoluetta, y.m. tarkotuksia jos Keskusosuuskunnan järjestö niin päättää ja valtuuttaa johtokunnan senmukaisesti toimimaan.. Tähän mennessä tehdyt järjestön päätökset eivät edellytä sitä, että Keskusosuuskunta olisi puolueen apujärjestö, joka rahallisesti ja muissakin suhteissa olisi sen määräysten ja kontrollin alaisena.

Keskusosuuskunnan Johtokunta ja toimitsijat, jotka ovat toimineet päätöksien mukaisesti, ovat tämän johdosta joutuneet likaryöpyn alaiseksi. Työmiehessä ja muissa puoluelehdissä joutatukin yksilöistä Johan Halosta ja Rönnistä, tehdään "syntipukkeja", joita nyt syytetään vaikka mistä.

Tietenkään ei olisi ollut mitään pahaa pyytää lainaa ja avustusta. Mutta onko oikeutettua tehdä pyynnöt vaatimuksena, puolueen määräyksenä ja sitte nostaa suurt sota puoluekuntaa ja Keskusosuuskunnan toimitsijoiden erottamisia ja sen tueksi keksiä kaikenlaisia tekaistuja syytöksiä?

Hyväksyykö osuustoimintajoukkomme tällaisen menettelyn? Jos hyväksyy, niin odotettakoon vuosikokousta, jossa Keskusosuuskunta virallisesti julistetaan muodollisesti apujärjestöksi ja jos senjälkeen johtokunta ei toimi tällaisten määräysten mukaisesti niin sitte tuomittakoon ja solvaistakoon. Silloin jotkut puoluetyöläiset ovat oikeutettuja sanomaan niinkuin nyt jo ovat joissakin kokouksissa sanoneet, "että sitä mitä me emme voi kontrolleerata, sen me tuhcamme!"

SAHAT EDELLEENKIN TULENARKOJA

V.k. 19 p. syttyi Muolaan Hotakassa sijaitseva Veljekset Uschanoffin saha tuleen. Kyyrölän vpk:n sammutusyrityksistä huolimatta tuhoutui saha perusteellisesti myöten Konehuone saatiin ainoastaan pelastetuksi. — Saha oli vakuutettu erässä ulkolaisessa yhtiössä 100 tuhannesta markasta. Se oli rakennettu vasta kolmisen vuotta sitten, mutta ei ollut vielä toiminut kun syksynä.

Suomesta

MATTILAN, KOKON JA HELLFORSSIN JUTTU ON NYT PÄÄTTYNYT

Syytetyt yhteensä 30 puoli vuodeksi kuritushuoneeseen

Korkein oikeus on antanut päätöksensä suurta huomiota herättäneessä jutussa "liikemies" Onni Adolf Mattilaa, "johtaja" Simo Kokkoa ja konttoristi Edvard Hellforsia vastaan.

Juttu alkoi joulukuussa 1926 Kokon vangitsemisella, mitä pian seurasi Hellforsin pidättäminen ja Onni Adolf Mattilan vangitseminen Riiassa ja tuominen Suomeen.

Sitten kun syytettyjä oli vuonna 1927 Helsingin kaupungin raastuvanoikeudessa syytetty leimamerkkien väärentämisestä ja Mattilaa lisäksi 26 eri petoksesta sekä sen jälkeen Viipurin, Lahden, Tampereen Vaasan, Jyväskylän ja Turun raastuvanoikeuksissa useista pankkishekkien väärennykyisistä ja sitten kun Turun, Vaasan ja Viipurin hovioikeudet olivat käsitelleet nämä jutut ja Turun hovioikeus viime keväänä oli julistanut asiassa päätöksensä, on nyt korkein oikeus lopullisesti ratkaissut jutun, tuomiten vastaajat, osittain aleptamalla rangaistuksia ja osittain vähentämällä niitä pitkän tutkintovankeuden vuoksi, Onni Aodlf Mattilan pidettäväksi kuritushuoneessa 8 vuotta 6 kuukautta, Simo Kokon 12 vuotta ja Edvard Hellforsin 10 vuotta sekä rangaistusajan päätyttyä oleman ilman kansalaisluottamusta Mattilan 10 vuotta sekä Kokko ja Hellfors 12 vuotta.

"PUNAPAITAMÄÄRÄYKSELLÄ" EI KIELLETTY KÄYTTÄMÄSTÄ JÄRJESTÖNUOROTEN PUKUA

Sisäministeri tarkastanut puvun mallia

Turussa olivat poliisit estäneet järjestönuorten liittopuvussa olevien järjestönuorten sisäänpääsyn erääseen iltamaan.

Tapahtuman johdosta tiedusteli järjestönuorten liiton sihteeri N. Kavenius puhelimitse sisäministeri Linturilta, onko hänen antamansa n.s. "punapaitamääräys" uloitettava siis myöskin järjestönuoriin, alaikäisiin lapsiin ja heidän liittopukuunsa, joka sivumennen sanoen on saman värinen kuin esim. länsimaisten armeijan sotilaiden ja suojeluskuntalaisten kesäpukujen. Tällöin vastasi ministeri, ettei määräys hänen käsittääkseen lasten järjestöä koskisi. Pyysi kuitenkin lähemmin nähdäkseen minkälainen p.o. järjestönuorten puku on.

Kun tov. Kavenius sitten lauantaina kävi sisäministerin puheilla esittäen mainitun puvun, tiedusteli hän uudelleen, onko ministeri antaessaan tunnetun määräyksensä tarkoittanut sillä myöskin työväen lastenjärjestön virallisessa edustajakokouksessa hyväksymää mallittua liittopukua, ei ministeri myöntänyt sitä tarkoittaneensa. Kun K. sitten lausui toivomuksen, että asianomaista määräystä selvennettäisiin siten, etteivät poliisiviranomaiset pääsisi sitä ymmärtämään, siten kuin Turun poliisimestari sen on ymmärtänyt, vastasi ministeri asiaa tutkivansa ja harkitsevansa mihin toimenpiteisiin asia mahdollisesti anta aihetta.

JOULULAHJAKSI SUURTULOISILLE VIRKAHERROILLE 10 MILJOONAA MK.

Budjettikäsittelyn yhteydessä eduskunnan istunnossa tuli jälleen esille kysymys suurvirkaherrojen palkkojen korotuksista. Suurvirkaherrojen edustajat tahtoivat välttämättä puristaa budjettiin useiden kymmenien miljoonien "tasoituksia" virkaherrojen puolesta, samoin maalaisliittolainen pääministeri Kallio Sos. työväen edustaja Rosenberg vastusti korotuksia ja osoitti, että kallispalkkaiset virkaherrat eivät tarvitse noita miljoonia joululahjaksi, erittäinkin, kun maan työtätekevä väestö kaupungeissa ja maaseudulla kärsii suoranaista nälkää.

Pitkän keskustelun jälkeen hyväksyi eduskunta maalaisliittolaisen Kirran ehdotuksen 10 miljoonan markan myöntämisestä virkaherrojen palkankorotuksiin. Ehdotus hyväksyttiin 94 äänellä 87 vastaan jotka annettiin toveri Rosenbergin poistoehdotuksen puolesta.

Suurin osa maalaisliiton edustajista petti valitsijansa äänestäen korotussumman myöntämisen puolesta. Tämä ei estäne herroja kuitenkaan vastaisuudessakaan selittämästä, että he ajavat hätääkärsivän maalaisväestön etuja.

Tarkastelkaa maaseudun köyhät maanviljelijät, eri puolueiden edustajien tekoja, älkääkä uskoko, mitä ne sanovat vaalien aikana.

LAPUAN TYÖNANTAJAT EROITTAVAT KAIKKI KOMMUNISTIT TÖISTÄ

Työnantajien yhdistys perustetaan

Uusi Suomi kertoo:

Eiliseksi oli Lapualle kutsuttu työnantajien neuvottelukokous harkitsemaan toimenpiteitä kommunismin kitkemiseksi työmailta. Kokoukseen oli saapunut huomattava joukko paikkakunnan työnantajia. Sen avasi tehtailija F. Niskala, joka lyhyessä puheessa huomautti, että kommunistisen liikkeen tarkoitusperiin kuuluu oleellisena puolena kaiken yksityisen liketoiminnan tuhoaminen. Vakava vaara edessään olisi työnantajien senvuoksi käytävä sitä vastaan. Samalla hän kuitenkin torjui mahdollisesti esitettävän käsityksen, että työnantajien toiminta olisi kohdistettu työväestöä vastaan.(!) Tarkoituksena on yrittäjätoiminnan ja "laillisen yhteiskuntajärjestyksen" suojaaminen, rauhan ja sovun palauttaminen työmaille Keskustelun jälkeen hyväksyttiin seuraava julkilausuma:

"Lapuan työnantajien kokous kehoittaa kommunismin poistamiseksi ja laillisen yhteiskuntajärjestyksen ja yrittäjätoiminnan turvaamiseksi työnantajia eroittamaan ne kommunistiset työntekijät, jotka työnantajien kehoituksista huolimatta eivät luovu kommunistisesta puolueesta ja yhteiskunnan vastaisesta toiminnasta sekä vastaisuudessa ottamaan palvelukseensa ainoastaan laillista yhteiskuntajärjestystä suosivia henkilöitä."

Edelleen päätti kokous ryhtyä toimenpiteisiin työnantajien yhdistyksen perustamiseksi Lapualle. Yhdistyksen ensimäisenä tehtävänä tulee olemaan niiden henkilöiden luettelominen (siis musta lista), jotka kehoituksista huolimatta eivät luovu kommunistisesta puolueesta ja sen toiminnasta.

Nykyajan tärkein metalli

Aikaisemmalla kehitysasteella ollessaan ihminen ei tuntenut minkäänlaista metallia. Kivi oli hänen aseenaan ja työkalunaan; sen avulla hän valmisti myöskin puusta ja luusta monenlaisia tarvekaluja. Tosin houkutteli metallin välkkyvä loiste jo silloinkin ihmistä koettelemaan muodostaa sitä erilaisiksi esineiksi kivestä valmistetun vasaran ja taltan avulla, ja taipuvaisuutensa vuoksi metalli siihen soveltuikin erinomaisesti. Etupäässä kulta oli se metalli josta oivallisen värinsä vuoksi ja sentähden, että sitä verrattain usein tavattiin puhtaana, sekoittumattomana, aljettiin valmistaa koristuksia. Sen ohessa käytettiin joskus myöskin hopeaa ja kuparia, noita kahta metallia, joita silloin tällöin myöskin löydettiin sekoittumattomina ja jotka samoin herättivät huomiota hohtavalla värillään.

Sattuman kautta havaittiin vuosituhansien koluessa, että maa sisälsi vielä rikkaita aarteita sekä ennen tuntemattomia että samanlaisia metalleja, joita jo oli käytetty, mutta että tarvittiin tulta, jonka avulla voitaisiin erottaa niitä erilaisista, usein vähäpätöisiltä näyttävistä kivilajeista, joihin happi, rikki tai joku muu aine oli ne kemiallisesti yhdistänyt. Näin sai alkunsa metallien erottaminen malmeista.

Muutamat kansat, varsinkin ne, joiden asumapaikoilla oli niukasti rautamalmia, ovat tunteneet kuparin aikaisemmin kuin raudan, ja kuparin ja tinan sekoituksen, pronssin, jos heillä on ollut saatavissa tinamalmia. Euroopalaisten tullessa Amerikaan oli siellä useimmissa maissa jo kauan käytetty kuparia tai pronssia, kun rauta sensijaan oli aivan tuntematon. Useimmilla mailla on kuitenkin suuremmat rikkaudet rauta- kuin kupari- tai tinamalmeja. Puhtaammasta rautamalmista erotetaan rauta verrattain helposti. Erään kreikkalaisen sadun mukaan muodostui kerran suuressa metsäpalossa Ida-vuorella rautaa. siitä keksittiin raudanvalmistus, ja jotensakin samalla tavalla lienee se keksitty muuallakin. Tosin ei silloin vielä tunnettu niitä nykyajan apuneuvoja, joilla rautaa voidaan suuremmissa määrissä eroittaa malmista. Sentähden rauta oli vielä kauan aikaa useilla kansoilla vähemmin käytännössä. Pronssi, joka oli kovempaa kuin kupari ja jota voitiin saada erilaiseksi lisäämällä siihen enemmän tai vähemmän tinaa, oli sen ajan tärkein metalli, josta valmistettiin astioita, työkaluja ja koristuksia. Niin oli esim. Iliadin sankareilla pronssiset sotavarustukset ja aseet, jotka olivat runsaasti koristetut tummalla teräksellä.

Metallien käyttötarve lisääntyi aikain kuluessa. Kupari- ja tinamalmeja saatiin niin vähän, että ne ajan pitkään kävivät riittämättömiksi Kivilajien, joita ennen oli pidetty aivan arvottomina, tiedettiin nyt olevan arvokasta rautamalmia. Kekseliäs ihmisäly huomasi yhä parempia raudanvalmistuskeinoja. Kuparin ja tinan hinnan kohotessa opittiin valmistamaan rautaa suuressa määrässä ja helpolla hinnalla. Huomattiin myöskin, että kestävämpi rauta, teräs, vaikka sitä olikin vaikeampi valmistaa ja se sentähden myöskin kalliimpaa kuin tavallinen pehmeämpi rauta, oli edullisempaa kuin pronssi aseitten ja työkalujen valmistuksessa. Näin alkoi varsinainen rautakausi sivistyneillä kansoilla. Myöskin siellä, missä rauta kyllä tunnettiin ennen pronssia, aljettiin vasta nyt panna arvoa sille sekä talounellisessa elämässä että sodassa. Raudasta ja teräksestä tuli tästä lähtien tärkein tarveaine. Eri asianhaarojen vaatimusten mukaan käytettiin joko helppohintaisempaa tavallista rautaa tai kestävämpää terästä. Kuparin ja pronssin käyttö supistui yhä vähäisemmäksi; pääasiallisesti käytettiin niitä vain koristuksien valmistuksessa sellaisissa tapauksissa, joissa rauta ruostumisen tähden ei ole osoittautunut soveliaaksi.

Vielä keskiajan loppupuolella käytettiin yksistään sellaista rautaa, jota ei erotettu rautamalmista juoksevassa muodossa, vaan pehmeänä möhkäleenä johon oli sekautunut runsaasti juoksevaa raudan kuonaa ja jota oli helppo takoa. Tämä kuona täytyi sitten hyvin perinpohjaisella takomisella erottaa raudasta. Mitä enemmän sulatusuuneja suurennettiin, jotta ne saataisiin tuottelijaammiksi, sitä yleisemmin ruvettiin saamaan sulatettua rautaa. Sillä tavoin saatiin uutta rautalajia, valurautaa eli harkkorautaa, joka sopii erinomaisesti valutöihin, mutta ei taottavaksi, syystä että se on haurasta sekä tavallisessa lämmössä että kuumennettuna.

Tätä uutta rautalajia aljettiin pian käyttää suuressa määrin sellaisten esineiden valmistuksessa, joita ennen oli tehty muista aineista, kuten esim. kanunankuuliin, keittoastioihin, koneenosiin y.m.

Kahdeksannentoista vuosisadan keskivaiheilla sattui merkkitapaus jonka vaikutus ei ollut tärkeä ainoastaan sivistyneiden kansojen yleiselle taloudelliselle kehitykselle, vaan joka ensi sijassa sai rautateollisuuden kehittymään niin huimaavaa vauhtia, ettei rohkeinkaan mielikuvitus olisi voinut moista uneksia. Tämä tapaus oli höyrykoneen keksiminen v. 1776.

Nyt oli saatu uusi, voimakas kannustin teollisuuden eri haaroille eikä oltu enää, kuten tähän asti, suurempia tehdaslaitoksia perustettaessa riippuvaisia vesivoimasta eikä siis yksinomaan sidottu juoksevien vesien läheisyyteen. Ensimäistä höyrykonetta seurasi pian useampia. Mutta vain raudan käyttäminen, tämän metallin, jota luonto niin runsaalla kädellä on ihmiselle lahjoittanut, sai aikaan sen, että tuon tärkeän keksinnön tuottama hyöty ulottui mahdollisimman laajalle. Rakennettiin rautaisia höyrykattiloita, jotta voitaisiin kahlehtia höyry jo syntyessään, samoin rakennettiin rautaisia koneita joissa höyry pakoitettiin ihmisen palvelukseen. Monenlaisia koneita keksittiin erilaisia hyödyllisiä töitä varten, kuten esim. vedennosto- kehruu- ja kutomakoneita ja samoin myöskin koneita metalli-, puu- ja kivitöitä varten.

Rauta oli tullut välttämättömäksi sanan täydessä merkityksessä. Kuitenkin sen merkitys kasvoi yhä, kun höyryvoimaa aljettiin käyttää ihmisten välisen likenteen helpottamiseksi. Vuonna 1823 rakennetusta rautatiestä tuli ensimäinen silmukka siihen rautaiseen verkkoon, joka pian levisi kautta koko asutun mannermaan. Tämän rautaverkon perustaminen ja ylläpito, samoinkuin tehdasliikkeen nopea kukoistukseen kehittyminen kaikkialla siellä, minne reutatiet ulottuivat, sai aikaan sen että raudankulutus yhtäkkiä kohosi suunnattomiin.

Valitettavasti ei meillä ole minkäänlaisia tietoja viime vuosisadalta maailman vuotuisesta raudantuotannosta. Viime vuosisadan alkupuolella, jolloin raudankulutus oli suuressa määrin kasvanut köyryvoiman käytäntöön-ottamisen johdosta, oli vuotuinen raudantuotanto noin 400,000 tonnia. Nykyään se on yli 20 miljoonaa tonnia. Vuosisadan kuluessa se on siis kasvanut viisikymenkertaiseksi. Jos lasketaan rautatonnin hinta, sellaisena kuin se lähtee rautatehtaasta, keskimäärin noin 20 dollariksi — useammista valssirautalajeista, valutavaroista y.m. maksetaan epäsuotuisimpinakin aikoina paljon enemmän — niin nousee vuotuisen raudantuotannon yhteisarvo satoihin miljoonihin dollareihin.

Rautaa, joka on monta vertaa halvempaa kuin muut metallit, saadaan vuosittain raha-arvoltaan 1½ kertaa ja painoltaan lähes 20 kertaa niin paljon kuin kaikkia muita metalleja yhteensä. Raudasta on todellakin tullut maailman tärkein metalli. Jos ihmiseltä riistettäisiin kulta, hopea, vaski tai joku muu metalli kuin rauta, niin hänen epäilemättä täytyisi kieltäytyä monesta elämän viehätyksestä, mutta hän voisi korvata nämä metallit jollakin muulla eikä hänen sivistyksensä siitä tarvitsisi alentua. Mutta mihin tilaan jouduttaisiin, jos rauta yhtäkkiä häviäisi maan päältä, sitä on vaikea kuvitella mielessään. Pukumme, valaistuksemme, talousstarpeemme, kirjallisuutemme, kaikki valmistetaan rautaisilla koneilla. Meidän aikanamme olisi aivan mahdoton tulla toimeen ilman rautaa. — J. K.

Miten syntyi nimitys "hevosvoima"?

Puhuttaessa höyrykoneista, vesimoottoreista y.m. käytetään voiman mittayksikkönä "hevosvoimaa"; se on se voimamäärä, joka tarvitaan nostettaessa 75 kg yhdessä sekunnissa 1 metrin korkeuteen, tahi 25 kg 3 metrin tahi 1 kg 75 metrin korkeuteen. "Hevosvoima" (= 75 kilogrammametriä) ei ole suinkaan yhtäpitävä meidän parhaittenkaan hevostemme voiman kanssa. Nimitys on yhtä vanha kuin James Wattin keksimä höyrykone. Mistä se sitten sai alkunsa?

James Wattin höyrykone oli ensiksi käytännössä eräässä oluttehtaassa, jossa sillä pumputtiin vettä. Oluttehtailija tahtoi, että höyrykoneen tuli nostaa hänen määräämänsä vesipaljous. Hän ehdotti, että verrattaisiin höyrykoneen voimaa hänen vahvimpain hevostensa voimaan. James Watt suostui ehdotukseen. Oluttehtailija otti parhaan hevosensa ja valjasti sen vipulaitoksen eteen, joka pani pumpun liikkeeseen. Hevonen ponnisti kaiken voimansa, kunnes se 4 tunnin kuluttua vaipui uupuneena maahan. Oluttehtailija vaati silloin, että Wattin höyrykoneen tuli samassa ajassa nostaa sama määrä vettä kuin tuo ylenmäärin ponnistanut hevonen, joka lopuksi oli nääntyneenä heittänyt henkensä.

Oli nostettava 108 m(3) vettä 10 metrin syvyisestä kaivosta. Kaksi kuutiometri vettä painaa 1,000 kg. joten nostettavan veden koko paino oli 108x1,000 = 108,000 kg ja koska nostokorkeus oli 10 m, niin oli suoritettu työ 1,080,000 kilogrammametriä 4 tunnissa eli 14,400 sekunnissa.

Työ yhdessä sekunnissa oli siis

$$\frac{1{,}080{,}000 \text{ kgm}}{14{,}400} = 75 \text{ kgm} = 1 \text{ hevosv.}$$

Useiden kokeilujen perusteella havaittiin myöhemmin, että hyvän hevosen todellinen työvoima normaalioloissa on vain noin 35 kgm. Vipuaisan edessä suorittaa hevonen 40 kgm:n ja ajoneuvojen edessä 50 kgm:n työn. Konehevosvoima on siis noin 1½ tai 2 kertaa niin suuri kuin hyvän hevosen voima.

THE LEADER

Erikoisalennuksia loppuviikkoa varten

Mainarien ROPESSEJA

Polviin ulottuvia, valkosesta kumista, mustan sireosan kanssa, sekä raskaat laajennetut pohjat. Enemmän käytetyt sekä kuuluisuutta saavuttanut ropessit pohjoismaissa.

Alhaisin hinta kaupungissa, miksi sitten maksaa enemmän

Pari $4.00

Työsukkia

Valmistettu raskaista, harmaista täysivillasista langoista.

4 paria $1.00

Sypäksiä

50 paria ainoastaan, vedenpitäviä sypäksiä, 16 t. varsilla. Tav. hinta $7.50 ylöspäin.

Erikoista $1.95 pari

Miesten päällyskenkiä

Myymme kaikki jälellä olevat miesten kolmi- ja nelisolkiset Cashmere sekä villa Jerseystä tehdyt päällyskengät erikoisalennuksella. Tav. hinta ollut $2.95—$3.75.

Nyt $1.95 pari

Overhaaleja ja Smock takkeja

Raskaita overhaaleja, valmistettu kaksisekä kolmikertaisten neuloksien kanssa, neljä suurta taskua, myöskin vilvotin, kynä sekä kello tasku erikseen. Smock takissa on myöskin 4 taskua. Tilavia kokoja 36—44 asti.

$1.49 kpl.

Alusvaatteita

Paitoja sekä housuja tehty 100% puhtaista villalangoista. Tav. myyty $1.50 kpl. Nyt myymme

98c kpl.

Mackinaw takkeja

Kaikki miesten mackinaw takit, joita tavallisesti on myyty $4.95—$8.50 asti, ovat alennettu nopeaa myyntiä varten tähän hintaan

$3.95 kpl.

ROPESSEJA NAHKAVARSIEN KANSSA

Taasen lähetys American Gold Seal tekoa ropesseja 7 t. nahkavarren kanssa, joita tavallisesti on myyty $3.95. Nyt myydään **Pari $1.95**

Ostamalla eniten — ostamme halvemmalla
Myymällä eniten — myymme halvemmalla

THE LEADER

ELM STREET — A. SILVERMAN, Omistaja — SUDBURY, ONT.

WILFRED SALO, suomalainen myyjä

Suomen Pääkonsulivirasto

koko Canadaa varten suorittaa kaikkia maan viralliselle edustukselle kuuluvia tehtäviä, antaa passeja matkustusta varten kotimaahan tai muualle, vahvistaa asiakirjoja, käännöksiä y.m., selvittää perintö- ja muita Suomen kansalaisiin kohdistuvia asioita.

Osoite:

Consulate General of Finland,
Room 918
1410 Stanley Street, Montreal.
(Corner St. Catharine and Stanley)

AKSELI RAUANHEIMO,
pääkonsuli.

Lisäksi on Suomella edustajina Canadassa: Konsuli Erick J. Korte, Port Arthur, Ont. — Adiel Saarimäki, 319 Bay St., Toronto, Ont. — H. P. Albert Hermanson, 479 Main St., Winnipeg, Man. — Thomas Franssi, Box L, Copper Cliff, Ont. — Charles E. Magnusson, 54 Dock St., Saint John, N.B — G. W. Törnroos, 551 Howe St. Vancouver, B.C.

Halutaan kirjevaihtoa

Täällä olisi 7 iloista nuorta poikaa vailla talviheilaa, jotka haluaisivat kirjeenvaihtoa pitkien talviiltojen ratoksi. Kirjeet mieluimmin valokuvan kanssa ja ilmankin tervetulleita. Ikä ja osotteemme on näin:

O. Vuolle, ikä 22 v.,
I. Lahti, ikä 21 v.,
T. Helle, ikä 20 v.,
K. Ruohonen, ikä 20 v.,
A. Hendrickson, ikä 23 v.,
J. Valli, ikä 23 v.,
Y. Värttö, ikä 22 v.,
Glacier, B. C.

Erinäisten työväenjärjestöjen osotteita

CANADAN KOMMUNISTIPUOLUEEN SIHTEERIN OSOTE

Kommunistipuolueelle lähetettävä kirjevaihto on osotettava allaolevalla osoitteella: Mr. Tim Buck, Room 15, 163½ Church St., Toronto 2, Ont.

NELJÄNNEN PIIRIN ALUETOIMIKUNNAN sihteerin osote: Box 69, Sudbury, Ont.

L. W. I. U. of CANADAN, Pohjois-Ontarion aluekomitealle tuleva kirjeenvaihto, ynnä muut lähetykset osotettava: K. Salo, Box 519, So. Porcupine, Ont.

BEAVER LAKEN s. osaston kokoukset joka kuun ensi sunnuntai kello 1 päivällä osaston talolla. Osaston osote: Box 87, Worthington, Ont. — Voimisteluseura Johun osote on sama.

CANADAN SUOMALAISEN JÄRJESTÖN, laillistetun, sihteerin osote on: John Wirta, 957 Broadview Ave., Toronto, Ont.

CANADAN SUOMALAISTEN TYÖLÄISTEN URHEILULIITTO. Liittotoimikunnan kotipaikka on Sudbury, Ont. Liiton sihteeri on P. Ruohonen, os. Box 69, Sudbury, Ont.

COBALTIN s. s. osaston osote on: Box 810, Cobalt, Ont.

S. J. CREIGHTON MINEN OSASTON kokoukset ovat joka kuukauden toinen sunnuntai, kello 2 ip. Kirjevaihto-osote on: S. S. Osasto, Box 92, Creighton Mine, Ont.

S. J. COLEMANIN osaston kokoukset pidetään joka toinen ja viimeinen sunnuntai kello 1 ip. Kirjeenvaihto-osote: S. J. Osasto, Box 51, Coleman, Alta.

S. J. FINLANDIN osaston kokoukset pidetään joka ensimäinen sunnuntai kuussa, kello 11 päivällä. Osote: Finland, via Barwick, Ont.

S. J. FORT WILLIAMIN osaston työkokoukset ovat jokaisen kuun ensimäinen ja kolmas sunnuntai kello 8 illalla. Johtokunnan kokoukset edellisenä tiistaina, omalla huoneustolla 211 Robertson St., Fort William, Ont.

CANADAN KOMMUNISTIPUOLUEEN NUMMOLAN osaston työkokoukset pidetään kerran kuussa; viimeinen sunnuntai, kello 1 j.p.p. Osote: Box 29, Shaunavon, Sask., Can.

S. J. NIPIGON osaston työkokoukset pidetään joka kuun 2:n ja 4:s sunnuntai. Kirjevaihto-osote on: S. J. Osasto, J. Nevala, Box 51, Nipigon, Ont.

S. J. LAKE COTEAU osaston No. 41 kokoukset pidetään osaston haalilla joka kuun toinen sunnuntai kello 1 päivällä. Postiosote: Box 87 Dunblane, Sask.

S. J. LADYSMITHIN osaston kokoukset pidetään joka kuun neljäs sunnuntai, alkaen kello 7 illalla. Kirjevaihto-osote: Box 153, Ladysmith, B. C.

S. J. LONG LAKEN osaston kirjeenvaihto-osote: Victor Hänninen, Rheault, via Sudbury, Ont. Kokoukset on jokainen 1:nen sunnuntai kuussa kello 1 ip.

LUMBER WORKERS INDUSTRIAL UNION OF CANADAN itäinen piiri. Kirjevaihto-osote on Alf. Hautamäki, 316 Secord St., Port Arthur Ont. Rahalähetykset on tehtävä ylläolevalla osotteella.

S. J. KIRKLAND LAKEN osaston osote on: Box 240, Kirkland Lake, Ont.

S. J. LEVACKIN osaston No. 33 kokoukset pidetään joka kuukauden toinen sunnuntai Sihteerin osote: Box 41, Levack, Ont.

S. J. NOLALUN osaston kokoukset on jokaisen kuukauden 2:nen sunnuntai kello 2 ip. Kirjevaihto-osote: Frank Nurmi, Nolalu, P.A.D., Ont.

S. J. MONTREALIN OSASTON työkokoukset pidetään osaston huoneustolla 1445 Notre Dame St. West, jokaisen kuun ensimäinen sunnuntai kello 3 iltapäivällä. Johtokunnan kokoukset samana päivänä kello 2 iltapäivällä. Kirjeenvaihto-osote: S. J. Montrealin Osasto, 1445 Notre Dame St. West, Montreal, Quebec

S. J. PORT ARTHURIN OSASTON kokoukset joka kuukauden ensimäinen sunnuntai, johtokunnan kokoukset joka kuukauden toinen ja viimeinen maanantai, näytelmäseuran kokoukset joka toinen keskiviikko, naisjaosto kokoontuu joka ensimäinen ja kolmas tiistai kuukaudessa. Kaikkien kokousten aika on kello 8 illalla. Kirjeenvaihto-osote 316 Bay St., Port Arthur, Ont.

S. J. POTTSVILLEN osasto No. 14, Porcupine, Ont.

S. J. ROSE GROVEN osaston kokoukset pidetään joka kuukauden toinen sunnuntai kello 2 j.p.p. — Kirjeenvaihto-osote: T. Kokkonen, Rose Grove, P.O. Ontario

S. J. SAULT STE. MARIEN OSASTON NO. 5 työkokoukset pidetään joka toinen maanantai, alkaen kello 8 j.p.p. omalla haalilla. Osote: 126 Thompson St., Sault Ste. Marie, Ont.

S. J. SOUTH PORCUPINEN osaston työkokoukset pidetään joka kuukauden kolmantena sunnuntaina, kello 2 ip. Osote: Box 528.

SOINTULAN OSASTO (Canadan Suomalaisen Järjestön Osasto 56) kokoontuu omalla haalillaan joka kuukauden ensimäisenä sunnuntaina kello 1 päivällä. Osote: Sointula, B. C.

SUDBURYN OSASTON NO. 16 kirjeenvaihto-osote on: S. Osasto, Box 26, Sudbury, Ont.

S. J. TIMMINSIN osaston kokoukset pidetään joka toinen sunnuntai. Osaston kirjevaihto-osote: S. Osasto, Box 1090, Timmins, Ont. Paikkakunnalla on edistymässä järjestäytyminen kaivanto- ja metsätyöläisten järjestöön.

S. J. TORONTON osaston työkokoukset pidetään Toronton Suomalaisen Seuran huoneustolla, 957 Broadview Ave., jokaisen kuukauden ensimäinen ja kolmas sunnuntai-ilta, alkaen kello 8.00. Ohjelma- ja keskustelukokoukset pidetään jokaisen kuukauden toinen ja neljäs sunnuntai-ilta, alkaen kello 8.00. Osote: K. S. Osasto, 957 Broadview Ave.

S. J. WEBSTER'S CORNERIN osaston kokoukset pidetään ensimäinen sunnuntai kuussa. Kirjeenvaihto-osote: O. Salmi, Webster's Corners, B. C.

S. J. WANUPIN osaston kuukausikokoukset pidetään joka kuukauden 3:s sunnuntai kello 2 j.p.p. Postiosote: Quartz, Ont.

S. J. VANCOUVERIN OSASTON NO. 55 kokous on jokaisen kuukauden toisena keskiviikkona kello 7.30 illalla Clinton haalilla, 2605 Pender Street East

V.- ja U.-SEURA JYMYN osote: Box 240, Kirkland Lake, Ont.

AMERIKAN WORKERSPUOLUEEN Suomalaisen Toimiston, Suomalaisten Työväenyhdistysten Keskuksen ja Näyttämöliiton osotteet ovat: Finnish Federation, 35 East 125th St., New York, N. Y. Kaikki kirjeenvaihto ja rahalähetykset on lähetettävä yllämainitulla osotteella.

Työläistoveri! Oletko jo tilannut Vapauden?

Ilmotuksia eri paikoilta

Ilmotushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samanlaisena, 2 senttiä sana ja niiltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samanlaisena jokaisessa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1 1-2 senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50 senttiä ja seisovista 25 senttiä kerralta.

SUDBURY, ONT.

VAPAUDEN KONTTORI PIDETÄÄN arkipäivinä avoinna kello kahdeksasta aamulla kello viiteen illalla. Sunnuntaisin ja juhlapäivinä on konttori suljettuna koko päivän.

MONTREAL, QUE.

HELSBERGIN ASIOIMISTO. ... Ste. Monique St. Puhelin ...bour 8336. Lakiasioita, asiakirjoja, oikeudessa tulkkina sekä muita alaani kuuluvia asioita.

MRS. HELSBERGIN UUSI "MOjakkasappa". Ruoka-annokset 20c ylöspäin. 926 St. Monique St., Montreal, Que.

MRS. KIVIKOSKI, OMPELULIIke, suositellaan. 919 Inspector, Montreal, Que.

SUOMALAINEN VALOKUVAAMO Fennia, auki joka päivä 10—10. Suorittaa kaikkia alaansa kuuluvaa työtä. Filmia kehitetään ja uusia lähetetään postin kautta. Ateliere Fennia, 772 Dorchester St. W., Second Floor, Montreal, Quebec.

TORONTO, ONT.

KOSMAS KIISKINEN, SUOMAlainen luonnonlääkäri, 85 Huron St., Toronto, Ont. Puhelin Trinity 9885J. Tunnit: 9—11 ap. ja 3—8 ip. Huom. Toimitaan medical tohtorin avustamana. (KP

PORT ARTHUR, ONT.

PITKÄTUKKAISIA MIEHIÄ JA naisia halutaan Laken parturisapassa, 276 Bay Street

NÄRVÄSEN SAUNA AUKI JOKA arkipäivä, kello 2—12 yöllä. 218 Secord St., Port Arthur, Ont. Puhelin N. 2696.

VAPAUDEN PORT ARTHURIN konttori on auki arkipäivinä kahdeksasta iltaan kello seitsemään illalla. Rahaa välitetään Suomeen; kaikkia Vapaudessa olevia kirjoja pidämme varastossa; laivapilettiä myymme kaikille linjoille.

PARTURILIIKKEEMME SIJAITsee 295 Bay St. E. Suksi ja Wm. Suvanne.

FORT WILLIAM, ONT.

C. A. STENBACK, VÄLITTÄÄ ostajille ensiluokan lihaa Palvelus kaupungissa sekä linjoille hyvä. Puhelin 742 S. 607 Simpson St., Fort William, Ont.

DR. J. S. STRACHAN, HAMMASlääkäri, puhelin S. 370, Rosa Block, Fort William

TILATKAA PUKUNNE SIMPSON Tailors liikkeestä. 520 Simpson St., puhelin S. 1185. M. Maine ja S. Väyrynen.

FORT WILLIAM STEAM BATH 268 Robertson St., avoinna joka arkipäivä kello 10 ap.—12 yöllä.

TIMMINS, ONT.

PARTURILIIKE SIJAITSEE 48—4th Ave. Myöskin huoneita saatavana samassa paikassa. Jalmar Korri, Timmins, Ont. (K

Ruokaa ja asuntoa saatavana

HILDA AHO

493 Melvin Ave., Sudbury, Ont.

— Puhelin 131 —

KELLOSEPPÄ

A. Heiskanen

SUDBURY, ONT.

9 Durham St.

— Box 1873 —

HIEROJA

ottaa vastaan hierontaa joka päivä ja käy kodeissa.

Alma Marttinen

417 Bessie Street, Sudbury, Ont.

Halutaan tietää

Haluaisin tietää missä oleskelee Yrjö Norbackka? Jos haluat vält[illegible] liikoja kulunkeja, anna tietää itsestäsi, asian tiedät. Tai jos joku tietää hänestä, olisi niin hyväntahtoinen ja kirjottaisi minulle.

Kustaa Mattila,
Box 41, Hearst, Ont. (6

Haluaisin saada tietää missä on tuttavani Jack Laturi? Jos hän ei itse satu huomaamaan tätä, niin jos joku hänen tuttavistansa olisi niin hyvä ja huomauttaisi allekirjottaneelle. (8

Sarah Koski,
25 Cheriton Ave., Toronto, Ont.

Keskiontarion uutisia

Sudbury

TANSSIT TORSTAINA

Liberty-haalilla alkaen klo 8. Erikoisvalaistus! Liukas lattia! Martinpellon orkesteri soittaa! Liput vaan 25 senttiä.

PAVELIJATARYHDISTYKSEN KOKOUS

pidetään tänä iltana kello 8 Liberty-haalilla. Saapukaa kaikki mukaan Uudet jäsenet tervetulleita.

SISÄÄNKIRJOTETTUJA KIRJEITÄ

on Vapauden konttorissa seuraaville henkilöille: Olkaa hyvät ja käykää perimässä: Otto Helenius ja Mrs. A. Leipälä

PAKETTEJA

on myös seuraaville henkilöille: Mrs. Hilma Kortesoja, Hanti Hokka, Mrs. R. Anderson ja Mrs. Bask.

KAIKKI "TOVERITTAREN" TILAAJAT

saavat käydä hakemassa Vapauden kirjakaupasta "Toverin", joka on lähetetty Toverittaren tilaajille Toverittaren asemasta.

CO-OPTASIN UUTISIA

Ensi lauantaina on Heinz yhtiön vapaa tavaranäyttely osuuskaupassa. Yhtiön edustajat antavat vapaita tavaranäytteitä kaupassa käyville vieraille, tekivätpä he ostoksia taikka eivät.

Tulkaapa tutustumaan tavaranäytteisiin ja saamaan omanne. Näyttely alkaa heti kaupan avattua kello kahdeksan aamulla. Katsokaa ilmotusta.

Creighton Mine, Ont.

On niin "pirun" sievä ilma, että oikein harmittaa näin "mainiperukoilla". Varsinkin kun juuri ylös nousee maan uumenista, pääsee oikein helpotuksen huokaus kun lähtee astelemaan asunnolleen päin, raskaan raadannan jälkeen. Siellä maan pimennoissa, hikisenä, likaisena ja työstä lopen uupuneena, joutuu usein ajattelemaan — minkä vuoksi minä elän? Kenen vuoksi minä elän? — Tuhannet ja taas tuhannet loiseläjät elävät ylellisyydessä ja yltäkylläisyydessä meidän kustannuksellamme. Me saamme palkaksemme ainoastaan niukan toimeentulon, jos sitäkään. Ei meillä ole suuret nautinnot. Useinkin ajattelemme vain kevyesti elämämme, otamme ilon irti itsestämme. Onhan sekin hyvä luonnon ominaisuus, että voi hymyillä elämälle. Ilo ja nauru ovat ikäänkuin lääke, lääke, jota voi juoda niin usein kuin mahdollista. Toisinaanhan täällä menee viikot että "heiluu".

Haalillakin on ollut iltamia oikein tuhkatiheään. Taasen ensi lauantaina esitetään kappale "Tyrannin kukistuminen", 4:ssä näytöksessä, ja on se todella katsomisen arvoinen. Ei ole tarvis selittää tässä kappaleen sisältöä, jokainen tulee tyydytettyä, sillä meillä ei ole näin arvokasta kappaletta esitetty moniin aikoihin.

YLEISIÄ UUTISIA

"Duriumi" keksitty

Uusi paperipuusta valmistettu luja ja taipuisa aine, joka soveltuu gramofoonilevyiksi, filmiksi y.m.

NEW YORK, tammik., 7. — Columbian yliopiston professori Dr. Hal. T. Beans selosti täällä eilen koolla oleville canadalaisille ja yhdysvaltalaisille sanomalehtimiehille, että maailman paperipuuvarastoille lisääntyy uusia käyttöaloja, kun uutta keksittyä ainetta "duriumia" ruvetaan käyttämään teollisuudessa.

Uusi aine on synteettista hartsia joka voidaan muodostaa kuumentamalla juoksevasta aineesta hyvin kiinteäksi ja taipuvaksi aineeksi. Tämä uusi aine kehitettiin, kun koetettiin keksiä särkyymätöntä gramofoonin levyä. Ohut duriumikalvo ei säry, eikä se halkeile, vaikka sitä vasaralla takoisi. Kuitenkin se on melkein yhtä taipuvaa, kuin paperikin Se kestää lyijyn ja kirjasinmetallin sulattamiskuumuuden. Äärimmäisessä kuumuudessa se hajoaa sulamatta.

Pääeroavaisuus duriumin ja muiden synteettisten hartsien välillä on se nopeus, millä se kovettuu, tehden leimaustyön helpommaksi, kuin muovailun, joka kuluttaa enemmän aikaa ja vaikeuttaa tuotannon edistymistä.

Dr. Beam näytteli gramofoonin ja puhuvien kuvien levyjä, jotka olivat valmistettuja tästä aineesta. Nämä levyt painoivat vain murto-osan siitä, mitä käytännössä olevat levyt painavat. Sitten hän otti vasaran ja hakkasi sillä levyä niin kauan, että sen alla oleva tuoli meni rikki. Mutta levyssä ei tuntunut olevan mitään vikaa, kun sitä soitettiin. Kun neula raapi levyn pintaa, jäi levyyn pieniä merkkejä, ja neula meni rikki, mutta soitettaessa ei levyssä huomannut mitään sorahduksia.

Aine on keksitty ja kehitetty levyjä ja muuta köykäistä käyttöä varten, mutta tämä ei rajoita sen käyttö-alaa. Tiede on keksinyt uuden aineen, jonka teollisuus voi ottaa käytäntöön. Durium on myöskin valokuvaukselle vastaanottavainen ja muuttaa valoituksessa värinsä kullanruskeaksi.

C. TN. LIITON SUDBURYN OSASTO

— viettää —

Vuosijuhlaansa

Tammik. 12 pnä Liberty Haalilla

JUHLA ALKAEN KELLO 8 J.P.P.

Ohjelmasta mainittakoon: Kaksi puhetta, yksi kummaltakin sukupuolelta. — Soittoa — Laulua — Runonlausuntoa — Y.m. — Kupletti, naisen omilla aivoilla keitetty ja esitetty.

"VAPAUDEN SORTOA"

Kolminäytök. kappale.

Kuvaelma — Seinälehti myös toimitetaan tilaisuuteen.

Saapukaa kaikin, suurin joukoin katsomaan mitä naiset saavat aikaan.

Ravintolan kaunistavat naisemme omatekoisilla keekeillä, joten ravintolaakaan ei ole unhoitettu. Kaiken tämän lystin saa nauttia ilmaiseksi, lukuunottamatta ravintolaa, jossa kahvi tarjoillaan tavallisin hinnoin.

TERVETULOA! Juhlakomitea.

TAMMIK. 18 PNÄ TOIMII SAMA OSASTO LIBERTY HAALILLA NÄYTELMÄILTAMAN

Näytelmä on hauskuudestaan kuuluisa

"KELTAINEN VAARA"

Kokoillan näytelmä. — Tästä lähemmin tuonnempana.

KIINALAISET ROSVONNEET MAANMIESTÄÄN

Vancouver, B. C., tammik. 6. — Neljä revolvereilla ja veitsillä aseistettua kiinalaista rosvoa piirittivät eilen aamuna kello kolme itämaalaisen asuntotalon no 17 Canton-kadulla ja ryöstivät yhdeltä kiinalaiselta mieheltä $1,600, joita tämä säilytti nukkuessaan tyynynsä alla Toiset asukkaat kiiruhtivat apuun kuultuaan hänen huutonsa, mutta rosvot peloittivat aseillaan heidät pakosalle, päästen itse myöskin rauhassa pakenemaan. Rosvottu mies ei tuntenut ryöväreitä.

TSHEKKOSLOVAKIA JA NEUVOSTOLIITTO

Prag. — Tshekkoslovakian tietotoimisto ilmoittaa: Esiintyessään senaatissa hallituksen deklaratsionin johdosta, lausuu senaattori Dundr (kansallis-demokraattisen puolueen jäsen), että uhkaavan teollisuuskriisin johdosta on välttämätöntä, tarkoituksella laajentaa vientimahdollisuuksia, aloittaa keskustelu kysymyksestä Neuvostoliiton tunnustamisesta. Kansallis-sosialistisen puolueen parlamenttiedustaja Senoniva vaatii parlamentissa kauppasopimuksen solmiamista Neuvostoliiton kanssa.

New York, tammik. 6. — Porvarillisten tiedonantojen mukaan selitetään Scott Nearingin eroittamisen kommunistipuolueesta johtuneen siitä, että hän kieltäytyi tottelemasta Neuvostoliitosta tulleita määräyksiä, joissa määrätään hänet muuttamaan joitakin kohtia piakkoin ilmestyvästä kirjastaan "Imperialismi". Tiedetään kyllä, että Nearingilla tuonnottain oli eriäviä mielipiteitä Amerikan puolueen johdon kanssa imperialismikysymyksestä, mutta että puolueesta erottaminen olisi tästä aiheutunut on toistaiseksi vahvistusta vailla.

Kokouskutsu

Osuusliike Co-Optasin sääntömääräinen vuosikokous pidetään kuluvan tammikuun 26 p:nä alkaen kello 10 ap. Liberty-haalilla Sudburyssa, Ont. Kokouksessa tullaan kuulemaan liikkeen tili- ja toimintakertomus, valitsemaan johtokunnan jäsenet eroamisvuorossa olevien tilalle sekä varajäsenet johtokuntaan. Valitsemaan tilintarkastajat sekä yleensä keskustelemaan ja päättämään kaikista muista sääntöjen määräämistä asioista.

Sudbury, Ont., tammik. 4 p. 1930. (MKP

Co-Op. Trading Ass'n of Sudbury Ltd.

Johtokunnan puolesta

H. ELLMEN.

Halutaan kirjevaihtoa

Haluaisin päästä kirjevaihtoon naisten kanssa, jotka ovat kyllästyneet yksinäisyyteen. Elävän lesket ei tarvitse vaivata itseään. Leski, vaikkapa joku lapsikin olisi, kelpaa.

Minulla on koti kauniin järven rannalla, rautatie menee maani lävitse. Valokuvat palautetaan. Sopimatonta pila-kirjeenvaihtoa, en halua. Osote:

OLLI TUORILAINEN,
Dinorwic, Ont.

HALUTAAN

Keittotaitoa omaava suomalainen nainen halutaan heti. Mieluummin englanninkielitaitoinen. Palkasta y.m. lähemmin persoonallisesti.

HILL'S LUNCH
102 Durham s., Sudbury.

KOTIHOIDON AVULLA TERVEYTEEN! SUOMENKIELISILLÄ OHJEILLANI

Luonnollinen ravintojärjestelmä	.50
Maitoparannus (maitokuuri)	.75
Raaka, Kasvis- ja Hedelmäruokajärjestelmä	1.50
Paastoparannus	2.00
Tieteellinen vesiparannus	2.00
Luonnollinen sukupuolielämä (ainoa teos alallaan)	1.50
Naisten siitinelintaudit	1.50
Miehen ja naisen sukupuolinen kykenemättymöys	3.00
Veneeriset taudit ja niiden uudet parannustavat	3.00
Reumatismin, Yskän ja Influensan parannus	1.00
Umpitaudin (kovan vatsan) parantaminen	1.00

Y.m., y.m.

Huom. YHDEN DOLLARIN MAKSUSTA vastataan kaikkiin sairaiden kysymyksiin. Kyselykaavakkeiden avulla (joita lähetetään pyydettäessä) järjestetään "persoonakohtaisia" Hoito-Ohjeita. Tilatkaa osoitteella:

DR. KOSKI'S HEALTH SERVICE
Box 1198, San Francisco, Calif.

New Baking Co.,

Sudbury, Ont.

Valmistamme ruoka- ja kahvi- sekä pikkuleipiä

PUHELIN 2572

Box 1296 — 382 Antwerp Ave.

Dr. S. J. Miller

HAMMASLÄÄKÄRI

Spesialisti

tekohampaiden ja kruunujen laitossa sekä siltatyöalalla

Acme apteekin yläkerrassa
Cedar ja Durham kat. kulmassa

P. O. Box 536 — Puhelin 52
SUDBURY, ONT. (K

Ensiluokan Ompelija

ELLI MÄKI

Ottaa työtä vastaan

49 Pearl St., Sudbury, Ont.
(Hieroja Uusiluodon talo)
— Puhelin 1028 —
(L-K 2-1

Parturiliikkeeni

7 Durham St. Sudbury, Ont.

MATTI AHO

Palvelee teitä aina auliisti ammattitaitoisella työllä. (KL

I. S. SALO

Kulta- ja kelloseppä, tekee ensiluokan työtä halvimmalla. Suuri varasto timantteja, kelloja y.m. kulta- ja hopeatavaraa.

192 S. Algoma Street,
Port Arthur - Puh. N. 1238

Tohtori H. Koljonen

Box 1176 - Sudbury, Ont.

Puhelimet:

Asunto 1772 — Konttori 1588

KOLIA ja PUITA
Laberge Lbr. Co.

Puhelin 777
Sudbury, Ont.

100
JALKAA LAPAMATOJA

enemmänkin tulee usein Alve-Satsin nauttitua

Arvoisa Apteekkari: Nöyrimmät kiitokset siitä lapamatolääkkeestä jonka minä tilasin. Siitä ei lähtenyt varsin 200 jalkaa, mutta yli 100 jalkaa varmasti ja nyt olen niinkuin toinen mies. Ne lääkkeet teki tehtävänsä, olen sydämellisesti kiitollinen. Piirsi Kalle Mäki, Augusta, Most.

ALVE-SATSI: Apteekkari Lignellin erityinen keksintö, KAKSINKERTAINEN VOIMA. Tämä lääke tappaa varmasti lapamadot ja kaikki vatsassa olevat madot. — Matojen yleiset tuntomerkit ovat seuraavat: Vääntelä rinnan alla, muuttuvaista kipua vatsassa, kova ruokahalu, kuin myöskin ruokahalun puute, vatsan täytelläisyys, oksentaminen tai taipumus oksentamaan, siniset renkaat silmien alla, painon vähentyminen ja epämiellyttäviä tunteita vatsassa. Monet kärsivät tätä yleisesti tuloksena sopimattomasta ruokajärjestelmästä ja moni joka on sairas eikä löydä mitään huojennusta tavallisista lääkkeistä tuskilleen, varmasti kärsii madoista, vaikkei niitä ole näkynytkään tarvetta tehdeksi. —TÄMÄ LAPAMATOLÄÄKE on tullut tunnetuimmaksi ja suosituimmaksi kuin mikään muu suomalaisten myymä ja valmistama lapamatolääke Amerikassa.

LIGNELLIN ALVE-SATSI

(Kaksinkertainen voima) — Lääke voidaan nauttia ilman lääkkeen makua tuntematta. Lähetetään postimaksuineen $1.50 hinnalla, täydelliset ohjeet mukana.

—Lignellin Apteekki on suurin—
—Suom. Apteekki Yhdysvalloissa—

P. A. LIGNELL CO. Superior, Wis.

Jack Seppälän sauna

Avoinna 4 kertaa viikossa: Tiistaina, keskiviikkona, perjantaina ja lauantaina kello 1 j.p.p. kello 12:ta yöllä.

Spruce St. — Puhelin 1107 — Sudbury, Ont.

NORTHERN COAL & WOOD CO.,

KOVAA JA PEHMEÄÄ KOLIA — KOKSIA — KOVAA JA PEHMEÄÄ PUUTA

202 Mackey Bldg. — Puhelin 744, Sudbury.

VARASTOPAIKKA — LORNE STREET — PUHELIN 86.

OSUUSRUOKALA

Kirkland Laken järjestyneiden työläisten omistamassa ruokalassa, 27 Kirkland St., tarjoillaan ruokaa aterioittain ja viikkomaksulla. Huoneita myöskin saatavana. Järjestyneet työläiset, liittykää jäseniksi.

KIRKLAND LAKE FINNISH ASSOCIATION,
Box 297 ja 657,
Kirkland Lake. Ont.

DELONGCHAMP Cartage Co., Ltd.

Sudbury, Ont.

Olemme avanneet autokumien korjausliikkeen, joten otamme nyt vastaan kaikenlaista autokumien ja sisäkumien korjausta.

Tyydyttäväisyys taataan.

E. LATVALAN

HIITERISAUNA

55 Yonge Street, Sudbury, Ont

Avattu yleisön käytettäväksi, kokonaan uusittuna.

Hierontaa saatavana.

— Sauna avoinna joka päivä —

Oletko tilannut "Vapauden"

Emännöitsijäin paikka avoinna

Garson Minen osuusruokala julistaa täten toimeensa täysin kykenevän emännöitsijän paikan avonaiseksi. Ruokaa on laitettava 65 miehelle. Talon puolesta kuuluu vapaa asunto ja ruoka. Hakemukset tulee olla sisällä viimeistään t.k. 16 päivään mennessä ja hakijan tulee liittää todistusjäljennöksensä hakemuksen kera. Toimi on vastaan otettava t.k. 21 päivänä 1930. (KTP

Hakemukset osotettava:

Garson Minen Osuusruokala

Box 75, Garson Mine, Ont.

PORT ARTHURIN JA FORT WILLIAMIN LIIKEMIESTEN ILMOITUKSIA

Jos haluatte parasta saatavissa olevaa työtä soittakaa

S. 302 eli N. 743

VÄRJÄYS- ja PUHDISTUSLIIKE

(THE BRILLIANT)

230 Simpson St.,
FORT WILLIAM, ONT.

226½ Arthur, St.,
PORT ARTHUR, ONT.

Me olemme henkilöt palvelemaan henkilöitä.

HUOM.!

Siistejä kahden miehen hooneita vuokrattavana 145 S Algoma St. Port Arthur, Ont. (

K. Immonen

Huomatkaa!

Ajanmukaisia huoneita saatavan vasta valmistuneessa talossa.

E. ja A. RANTA,

350 Bay St., Port Arthur, On

UUDISTAKAA TILAUKSENNE!

KALEVA SUOMALAINEN APTEEKI

Kaikki meidän suomalaiset kotilääkkeemme ovat valmistettu Suomen yliopistossa käytännössä olevan oppikirjain mukaan, sekä K. G. K. Nyman'in erikoiskatsannon alaisina. Me käytämme ainoastaan parhaita rohtoja valmistukseemme.

KUMMITAVAROITA

- Kuumavesipussia, hinta $1.25, $2.00, $3.00, $4.00 ja $5.00
- Kuumavesipussin letkuja, hinta $1.00
- Ruiskuja naisille, hinta $3.50
- Ruiskuja miehille, hinta $1.00
- Ruiskuja lapsille, hinta .35
- Korvaruiskuja, hinta .35
- Nenäruiskuja, hinta .35
- Varmuusesineitä naisille, hinta $3.50
- Varmuusesineitä miehille, hinta $3.00 tus. y.m., y.m.
- Kääreitä, Plaastaria, Haavapumpulia 25c, 40c, 75c, $1.50.
- Haavakääreitä 1' 20c, 2' 25c
- Exemasalvaa, hinta 75c

- Hoffmanin tippoja, sydänaluskipuun 50c ja $1.00
- Selkäplaastaria .35
- Rintaplaastaria .50
- Munuaisplaastaria .50
- Eetteritärpättiä, yskään ja hengenahdistukseen .50
- Halvausvettä, hinta .50
- Hiusöljyä, hinta .50
- Hammastippoja, hinta .25
- Hammaskittiä, hinta .10
- Hammasharjoja, hinta 25c, 40c, 50c ja 75c.
- Hemoroidesalvaa, hinta 75c
- Hajupihkaa, hinta 25c unssi
- Intiliinjamenttiä, hinta .50
- Snellmanin kolikkitippoja .50
- Kamferttiviinaa, hinta .50
- Kamferttiöljyä, hinta .50
- Emätippoja, koliikkiin ja sydänaluskipuun, hinta .50

- Hammaspulveria, 25c ja 5...
- Ihosalvaa, hinta ...
- Kamferttia, kuivaa 25c unssi
- Kamferttiliinjamenttia ...
- Kummiplaastaria ...
- Kolmenlaisia tippoja ...
- Luuliinjamenttia ...
- Nervin tippoja ...
- Parranajosaippuoita ...
- Päänkivistyspulveria ...
- Pliisiöljyä ...
- Puunöljyä ...
- Puhdasta Norjan kalanmaksaöljyä, hinta 50c ja $1.00
- Prinssintippoja ...
- Preserveerasvia tippoja ...
- Riigapalsamia ...
- Silmävettä ...
- Silmäsalvaa ...
- Suu- ja hammasvettä ...

TILATKAA meiltä lääkeluettelo. Meillä on saatavana kaikkia Suomen, Canadan ja Amerikan lääkkeitä, kummitavaroita, maskeerausmaaleja y.m. Me maksamme postirahan kaikista $5.00 ja sitä isommista tilauksista. — Erikoislääkeluettelit asiamiehille.

KALEVA APTEEKI

K. G. K. NYMAN, Omistaja.
Suomessa ja Canadassa tutkinnon suorittanut apteekkari.

PORT ARTHUR, Ont.

Kannutettuja Hedelmiä

Olemme juuri saaneet vaunulastillisen "Natures Best" kannutetuja vaaraimia, mansikoita, persikoita, päärynöitä, kirsikoita, lumuja y.m. Myöskin samaa valmistetta hyytelöitä, marmelaadeja, kannutettuja herneitä, maissia, papuja ja tomaatteja.

Nämä ovat kaikki hyvää lajia, joten luulemme, että pidätte niistä. Tilatkaa näitä kaupoistamme

The International Co-Operative Trading Co. Lt

176 S. Algoma St., Port Arthur, Ont. Phone N. 305
513 Simpson St., Fort William, Ont. Phone S1326
1101 W. Gere St., Fort William. Phone S 4030

Muistakaa että leipomomme käyttää ensiluokan tarpeita, joten aina valmistetaan parhaita saatavissa olevia leivoksia, y.m.

— PUHELIN S 3788 —

BAY ST. MEAT & FISH MARKET

SUOMALAINEN LIHAKAUPPA

Ensiluokkaista tuoretta ja savustettua ja keitettyä lihaa ja kalaa.

Phone N2713 — Huolellinen palvelus — 288 Bay St.

H. KANTOLA

PORT ARTHUR ONTARIO

PORT ARTHURIN OSUUSRUOKALA

Työläisten perustama, ylläpitämä ja kontrolleeraama liike. Vaivaisella vartilla saatte siellä kunnollisen aterian. Mitä suuremman kannatuksen annatte omalle liikkeellenne, sen paremmin ja sitä kunnollisemmin se silloin kykenee teille antamaan palvelustaan. Kannatus omalle ruokalalle merkitsee teidän oman toimintanne voimistamista.

VIGOR CO.OPERATIVE SOCIETY LIMITED,

316 Bay Street — — Port Arthur, Ont.

John Aarnion LIHAKAUPPA

319 Bay Street — Port Arthur, Ont. — Puhelin 1724 N.

Tuoretta ja savustettua lihaa. Ruokatavaraa, hedelmiä, juurikasveja. Kalaa, tuoretta ja suolasta, sillit, silakat, anjoviskat, suolakurkut y.m. saatte päivänhinnoilla soittamalla puh. 1724 N.

ASIOITSIA

Pitempiaikaisen kokemuksen kautta, tarjoan palvelustani kansalaisille. Voitte kääntyä luottamuksella puoleeni, kaikissa alaani kuuluvissa asioissa, kuten käännös- ja tulkkityössä; vakuutushankinnassa; ulosperimisessä y.m. Rahaa lainataan. Lainopillisia neuvoja. Kiinteimistöä. Suomen kielinen konttoriapulainen takaa teille nopean palveluksen.

RUDOLF E. HULKKO — ASIOITSIA

282 BAY ST. — PORT ARTHUR, ONT. — PUHELIN N. 911

ALGOMA STEAM BATH AND BOTTLING WORKS

146 Algoma St., South. — Port Arthur, Ont.

— Suositellaan —

HÖYRY-, SUIHKU-, AMME- JA HÖYRYKAAPPIKYLPYJÄ

Auki joka arkipäivä kello 1—12 yöllä

Virvotusjuomatilaukset lähetetään kotiin tilattaessa

PUHELIN 2400 N.

KIVELÄN LEIPURILIIKE

Tarjoaa teille ainoastaan ensiluokan aineista valmistettuja tuotteita. Käyttäkää meidän tuotteita. Linjoille lähetetään.

KIVELÄN LEIPURILIIKE

Puhelin 1618 N. — 111 Secord St. — Port Arthur, Ont.

Fort Williamin liikemiesten ilmotuksia

Tohtori

J. C. Diamond

MD., L.M.C.C., M.C.P. & S.

KIRURGI JA SPECIALISTI SUKUPUOLITAUDEISSA

Erikoisala: parantaa katkenneet verisuonet, verenvuoto ja peräpukamat, ruiskutus-systeemillä.

Konttori 12-14 Ross Blk.,

Simpson ja Victoria katujen kulmassa

Puhelin 2077 S. Kotiin 2077 K.

FORT WILLIAM, ONT.

WORKMEN'S RESTAURANT

539 SIMPSON STREET,
FORT WILLIAM, ONT.

Hammaslääkäri

Toht. ELGIE

Clinic Block,
FORT WILLIAM, ONT.
McCartney & Burke's juvelikaupan yläkerrassa

Tunnit: 9 a.p. kello 6 j.p.p.

Puhelin S. 1008

Otetaan X-Ray kuvia hampaista Kaasun avulla poistetaan hampaita.

ILMOITTAKAA VAPAUDESSA